

OBVAZOVÉ TECHNIKY

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE V CHIRURGII – CVIČENÍ

PODZIM 2020

PAVEL KŮŘIL

ÚVOD

- SOUČÁSTÍ KAŽDODENNÍ PRAKTICKÉ MEDICÍNY U LŮŽKA PACIENTA, V AMBULANTNÍCH CHIRURGICKÝCH OBORŮ, ALE I V ORDINACÍCH PRAKTICKÝCH LÉKAŘŮ
- DÍKY ROZŠIŘUJÍCÍM SE SLUŽBÁM TYPU DOMÁCÍ PÉČE, SE OBVAZOVÁ TECHNIKA DOSTÁVÁ PŘÍMO DO DOMÁCÍHO PROSTŘEDÍ
- **OBVAZ JE VIZITKOU SVÉHO TVŮRCE**

ÚVOD

- OBVAZ = LÉČEBNÉ, NEBO PREVENTIVNÍ OVINUTÍ ČÁSTI TĚLA TEXTILNÍM MATERIÁLEM
 - KOMBINACE OBVAZU S DALŠÍMI PŘEDMĚTY (DLAHY)
 - KOMBINACE OBVAZU S HMOTAMI (SÁDRA, ŠKROB, PRYŽ, PLAST ČI LEPIDLO)
- DESMATURGIE = NAUKA O OBVAZECH A OBVAZOVÝCH TECHNIKÁCH
 - DESMOS = POUTO, OBVAZ
- SPRÁVNÉ ZHOTOVENÍ OBVAZU SE DÁ SROVNAT S OPERAČNÍ TECHNIKOU
 - OBVAZ: ÚČELNÝ A ZÁROVEŇ ESTETICKÝ, NEOBTĚŽUJÍCÍ A NEPOŠKOZUJÍCÍ PACIENTA A PŘITOM, ABY PLNIL FUNKCI PO CELOU DOBU PŘILOŽENÍ = UMĚNÍ

HISTORIE

- POČÁTKY V PRAVĚKU (NÁLEZY LIDSKÝCH KOSTERNÍCH POZŮSTATKŮ SE ZHOJENÝMI ZLOMENINAMI KOSTÍ)
- STAŘÍ EGYPTANÉ: PLÁTĚNÁ OBINADLA A BALZAMOVACÍ TECHNIKY (PLÁTNO NAPUŠTĚNÉ PŘÍRODNÍMI LÁTKAMI), U ZLOMENIN PLÁTNY POTAŽENÉ DLAHY VYROBENÉ Z KŮRY
- STAROVĚKÁ INDICKÁ MEDICÍNA VYUŽÍVALA BAMBUSOVÉ DLAHY (ZLOMENINY)
- STAŘÍ ŘEKOVÉ: PRUHY LÁTEK (PŘIPOMÍNÁJÍCÍ DNEŠNÍ OBVAZY), PODPŮRNÉ OBVAZY Z VOSKU A PRYSKYŘICE (ZLOMENINY)
- HIPPOKRATÉS: LÉČBA ZLOMENIN DŘEVĚNÝMI DLAHAMI, PREVENCE ATROFIE SVALŮ BĚHEM ZNEHYBNĚNÍ
- CELSUS: DLAHY A OBVAZY VYZTUŽENÉ ŠKROBEM
- GALÉNOS: ZÁKLADNÍ PRAVIDLA OBVAZOVÁNÍ PLATÍ DODNES
- AVICENNA: VYUŽITÍ SMĚSI VÁPENCE Z DRCENÝCH ULIT MOŘSKÝCH MLŽŮ A VAJEČNÝ BÍLEK (VYZTUŽENÍ OBVAZU)
- S NÁSTUPEM KŘESŤANSTVÍ DOŠLO K ÚPADKU LÉKAŘSKÝCH VĚD (NA 1 000 LET)

HISTORIE

- PARACELTUS: KNIHA VELKÉ RANHOJIČSTVÍ (KRYTÍ A OCHRANA RAN OBVAZY, LÉČBA RAN DRENÁŽÍ – PREVENCE PROTI INFEKCI, AMPUTACE)
- PARÉ: DLAHY ZE SMĚSI VOSKU, LEPENKY, PLÁTNA A PERGAMENU
- VOJENŠTÍ CHIRURGOVÉ: VÝVOJ MODERNÍCH OBVAZŮ A OBVAZOVÝCH TECHNIK
 - DOMINIQUE JEAN LARREY, LOUIS SEUTIN, ANTONIUS MATHIJSEN A NIKOLAJ IVANOVIČ PIROGOV
- LARREY: OŠETŘOVÁNÍ ZRANĚNÍ PAHÝLU PAŽE, OBVAZY VYZTUŽOVAL POMOCI KAFROVÉHO OLEJE, OCTANU OLOVNATÉHO A VAJEČNÝCH BÍLKŮ ROZŠLEHANÝCH VE VODĚ
- SEUTIN: ŠKROBOVÁ DLAHA (LEPENKA A OBVAZY NAMOČENÉ DO ROZTOKU ŠKROBU), KONČETINU BALIL DO VLNY, ZÁKLAD METODY MODERNÍHO SÁDROVÁNÍ
- VELPEAU: NAHRADIL ŠKROB DEXTRINEM (ZKRÁTIL ČAS VYSYCHÁNÍ DLAH NA 6 HODIN)
- MATHIJSEN: DNEŠNÍ PODOBA SÁDROVÉHO OBVAZU, VYUŽÍVAL HRUBOU TKANINU (LNĚNÉ PLÁTNO), KTEROU PROSYPÁVAL PRÁŠKOVOU SÁDROU
- PIROGOV: INSPIRACI ZÍSKAL V SOCHAŘSKÉM ATELIÉRU (PRUHY LÁTKY NAMOČENÉ V SÁDŘE)

ROZDĚLENÍ OBVAZŮ

- DRUHY OBVAZŮ PODLE ÚČELU POUŽITÍ

- KRYCÍ OBVAZY
- TLAKOVÉ OBVAZY
- ZNEHYBŇUJÍCÍ OBVAZY
- TAHOVÉ OBVAZY
- KOREKČNÍ OBVAZY

- DRUHY OBVAZOVÉHO MATERIÁLU

MĚKKÝ, SAVÝ, PRODYŠNÝ, STERILNÍ MATERIÁL (RÁNU NEROZDÍRÁ, NEDRÁŽDÍ A NELEPÍ)

- OBVAZOVÉ TKANINY
- OBVAZOVÉ VLÁKNINY
- IMPREGNOVANÉ OBVAZOVÉ MATERIÁLY
- MATERIÁLY ZPEVŇUJÍCÍ OBVAZY
- NÁPLAŠŤOVÉ OBVAZY
- TEKUTÉ OBVAZY

DRUHY OBVAZŮ PODLE ÚČELU POUŽITÍ

- KRYCÍ OBVAZY
 - KRYJÍ TRAUMATICKÉ RÁNY, POPÁLENINY, OPERAČNÍ RÁNY, ODBĚROVÉ KOŽNÍ PLOCHY...
 - ÚKOL: CHRÁNIT A IZOLOVAT RÁNU PŘED INFEKČÍ A VNĚJŠÍMI VLIVY (MECHANICKÝMI, FYZIKÁLNÍMI A CHEMICKÝMI)
 - OBVAZ SE VĚTŠINOU SKLÁDÁ Z VRSTVY KRYJÍCÍ RÁNU A VRSTVY FIXAČNÍ
 - VRSTVA V BEZPROSTŘEDNÍM KONTAKTU S RÁNOU - NEJČASTĚJI MULOVÁ VRSTVA (MECHANICKY CHRÁNÍ A ABSORBUJE SEKRETY Z RÁNY)
 - MULOVÁ ČÁST PŘIPEVNĚNA OBINADLEM, NÁPLAŠŤOVOU FIXACÍ, ČI OBINADLEM Z PRUŽNÉ SÍŤOVINY
 - SOUČÁSTÍ KRYCÍHO OBVAZU JSOU DALŠÍ SLOŽKY ZABRAŇUJÍCÍ ADHEZI RÁNY K OBVAZU (MASTNÝ TYL, STERILNÍ VAZELÍNA), PŮSOBÍCÍ LOKÁLNĚ ASEPTICKY, ČI ZVYŠUJE ABSORPČNÍ SCHOPNOST OBVAZU
- TLAKOVÉ (KOMPRESIVNÍ) OBVAZY
 - KRYCÍ OBVAZ PŮSOBÍCÍ ZVÝŠENÝM TLAKEM NA RÁNU, NEBO KONČETINU
 - V PRVNÍ POMOCI SE VYUŽÍVÁ K ZÁSTAVĚ KRVÁCENÍ
 - TLAKU JE DOSAŽENO PEVNÝM DOTAŽENÍM OBINADLA A PŘEKRYTÍ RÁNY VĚTŠÍ VRSTVOU (SKLÁDANÝ MUL, OBINADLO, PEVNÝ PŘEDMĚT MEZI MULOVÉ VRSTVY
 - U OPERAČNÍCH VÝKONŮ JE POUŽITÍ ELASTICKÝCH OBINADEL NA DKK (PREVENCE HLUBOKÉ ŽILNÍ TROMBÓZA)
 - PODPŮRNÁ LÉČBA POVRCHOVÉ ŽILNÍ NEDOSTATEČNOSTI DKK

DRUHY OBVAZŮ PODLE ÚČELU POUŽITÍ

- ZNEHYBŇUJÍCÍ (IMOBILIZAČNÍ) OBVAZY
 - ZAMEZUJÍ ÚPLNĚ / ČÁSTEČNĚ POHYB ČÁSTÍ TĚLA
 - CÍL: KLIDNÉ HOJENÍ (RÁNY, ZLOMENINY), SNÍŽIT BOLEST OMEZENÍM POHYBU (PORANĚNÝ KLOUBU)
 - OBVAZ TVOŘEN PEVNÝMI MATERIÁLY (SÁDRA, POLYURETANOVÁ PRYSKYŘICE, TERMOPLASTICKÝ OBVAZ), KOMBINACE MĚKKÝCH OBVAZOVÝCH MATERIÁLŮ A ZPEVNŮJÍCÍCH DLAH (KOVOVÉ, PLASTOVÉ, SÁDROVÉ)
 - ČÁSTEČNĚ ZNEHYBŇUJÍCÍ OBVAZY – ELASTICKÁ BANDÁŽ KE ZPEVNĚNÍ KLOUBŮ (PODVRTNUTÍ), U MĚKKÝCH TKÁNÍ (ZHMOŽDĚNÍ)
 - DNES DO ZNAČNÉ MÍRY NAHRAZENY PRŮMYSLOVĚ VYRÁBĚNÝMI ORTÉZAMI (FIXAČNÍ PODPORA NAHRAZUJÍCÍ PORUŠENOU FUNKCI STABILITY VAZIVOVÉHO KLOUBNÍHO APARÁTU)
- TAHOVÉ (EXTENČNÍ) OBVAZY
 - VYUŽITÍ: U ZKRÁCENÝCH KONČETIN ZPŮSOBENÉ ZLOMENINAMI / VYKLOUBENÍM
 - ZÁVAŽÍ, PRUŽINA (GUMA) ZAJIŠŤUJE TRVALÝ TAH ZA KONČETINU ZNEHYBNĚNOU VE SPRÁVNÉM POSTAVENÍ (SÁDROVÝM, U DĚTÍ - NÁPLAŠŤOVÝM OBVAZEM)
- KOREKČNÍ OBVAZY
 - VYUŽITÍ DĚTSKÁ ORTOPEDIE
 - PEVNÉ SÁDROVÉ ODVAZY, NEBO OBVAZY Z POLYURETANOVÝCH PRYSKYŘIC
 - SLOUŽÍ K POSTUPNÉ NÁPRAVĚ (TLAK A TAH) VROZENÝCH DEFORMIT, ČI NEDOSTATEČNOSTÍ SKELETU

DRUHY OBVAZOVÉHO MATERIÁLU

- MATERIÁLY SOUČÁSTÍ OBVAZŮ
 - TKANINY
 - VLÁKNINY
 - IMPREGNOVANÉ OBVAZOVÉ MATERIÁLY
- SOUČÁSTÍ OBVAZŮ MOHOU BÝT
 - MATERIÁLY ZPEVNŮJÍCÍ OBVAZY
- ZVLÁŠTNÍ SKUPINA
 - NÁPLAŠŤOVÉ OBVAZY
 - TEKUTÉ OBVAZY

OBVAZOVÉ TKANINY

- TKANINY: Z RŮZNÉHO, PŘEVÁŽNĚ PŘÍRODNÍHO MATERIÁLU (BAVLNA, LEN), ČI Z UMĚLÝCH VLÁKEN (ALTERNATIVA NETKANÁ TEXTILIE)
- HYDROFILNÍ GÁZA (HYDROFILNÍ MUL)
- V PRAXI NEJČASTĚJI POUŽÍVÁNA, ŘÍDKÁ TKANINA VYROBENA Z BAVLNĚNÍ PŘÍZE (NĚKDY I S PŘÍMĚSÍ VISKÓZY), TVOŘÍ ZÁKLAD PRO NÁSLEDUJÍCÍ MATERIÁLY:
 - HYDROFILNÍ OBINADLA
 - PRUHY GÁZY SE ZPEVNĚNÝMI OKRAJI
 - RŮZNÉ ŠÍŘKY A DÉLKY (PODLE ÚČELU POUŽITÍ), STERILNÍ I NESTERILNÍ PODOBA
 - ELASTICKÁ OBINADLA
 - S MENŠÍ PRUŽNOSTÍ (VLÁKNA BAVLNĚNÉ PŘÍZE JDOUCÍ V PODÉLNÉ OSE OBINADLA, CHEMICKÝM PROCESEM – LOUHOVÁNÍM, ZKROUCENA A NAŘASENA
 - VLÁKNA V PŘÍČNÉ OSE OBINADLA JSOU PŘÍMÁ, NEKROUCENÁ A UDRŽUJÍ TVAR OBINADLA
 - VYSOKÉ PRUŽNOSTI OBINADEL JE DOSAŽENO VETKÁNÍM PRYŽOVÝCH NITÍ (ZKRÁCENÍ O 1/3, ZVÝŠENÍ PRUŽNOSTI AŽ 200 %)
 - HYDROFILNÍ MULOVÉ ČTVERCE
 - STERILNÍ / NESTERILNÍ KRYTÍ RAN
 - RŮZNÉ VELIKOSTI, TVAR ČTVERCE / OBDÉLNÍKU
 - VYRÁBĚNY STERILNĚ JEDNOTLIVĚ BALENÉ, ČI NESTERILNÍ PO NĚKOLIK KUSECH

OBVAZOVÉ TKANINY

- HYDROFILNÍ GÁZA (HYDROFILNÍ MUL)
 - LONGETY
 - SKLÁDANÉ PRUHY HYDROFILNÍHO MULU (DLOUHÉ PŘIBLIŽNĚ 1 M, ŠÍŘKA 7 CM)
 - VYUŽITÍ: PŘI OPERACI SE POUŽÍVAJÍ K SUŠENÍ V OPERAČNÍM POLI
 - BŘIŠNÍ ROUŠKY
 - Z NĚKOLIKA VRSTEV HYDROFILNÍ GÁZY, PO STRANÁCH OBROUBENY (NEDOCHÁZÍ K TŘEPENÍ)
 - VELIKOST CCA 20 X 20 CM
 - VYUŽITÍ: IZOLACE OPEROVANÝCH ORGÁNŮ OD OKOLÍ, SUŠENÍ A STAVĚNÍ KRVÁCENÍ (TAMPONÁDA)
 - TAMPONY (SMOTKY)
 - RŮZNÉ VELIKOSTI, K SUŠENÍ RÁNY A OPERAČNÍHO POLE, K PREPARACI TKÁNÍ, POLITÉ DEZINFEKČNÍM ROZTOKEM K DEZINFEKCI KOŽNÍHO KRYTU PŘED A PO OPERACI

OBVAZOVÉ TKANINY

- KALIKO
 - TKANINA Z BAVLNĚNÉ PŘÍZE, OD GÁZY SE LIŠÍ (ODTUČNĚNÍ LOUHEM, NENÍ BĚLENÁ, JE PEVNĚJŠÍ)
 - BARVA KALIKA JE ŽLUTOHNĚDÁ (ČÍM KVALITNĚJŠÍ, TÍM SVĚTLEJŠÍ)
 - TRADIČNÍ VYUŽITÍ: TROJCÍPÉ ŠÁTKY (DNES VYRÁBĚNY PŘEVÁŽNĚ Z NETKANÉ TEXTILIE)
 - VYUŽITÍ: ČIŠTĚNÉ OBVAZOVÉ KALIKO, PODOBNĚ JAKO HYDROFILNÍ GÁZA
- OBINADLO Z PRUŽNÉ SÍŤOVINY (PUNČOŠKOVÁ OBINADLA)
 - ZÁKLAD BAVLNĚNÁ PŘÍZE S PŘÍMĚSÍ ELASTICKÝCH VLÁKEN
 - ÚPLETOVÉ BEZEŠVÉ TKANINY S RŮZNOU VELIKOSTÍ OK
 - TVAR „NEKONEČNÉ,, PUNČOCHY KRUHOVÉHO PRŮMĚRU RŮZNÉ VELIKOSTI
 - NĚKDY POUŽÍVANÝ NÁZEV HADICOVÁ OBINADLA
 - VYUŽITÍ: UNIVERZÁLNÍ, SNADNÁ PRÁCE, K UPEVNĚNÍ KRYCÍCH OBVAZOVÝCH MATERIÁLŮ I TAM, KDE KLASICKÉ OBINADLOVÉ OBVAZY ŠPATNĚ DRŽÍ (ANATOMICKÉ TVARY) A SKLOUZÁVAJÍ (HLAVA, RAMENO, KYČEL, PERINEUM ...)

OBVAZOVÉ VLÁKNINY

- LÁTKY TVOŘENÉ SMĚSÍ JEDNOTLIVÝCH VLÁKEN (ZPEVNĚNÝCH / NEZPEVNĚNÝCH), V OBVAZOVÉ TECHNICE VYUŽÍVÁNY JAKO PODKLADOVÉ VRSTVY
- VYRÁBĚNY Z BAVLNY, CELULÓZY, ČI JEJICH SYNTETICKÝCH NÁHRAD
- OBVAZOVÁ VATA
 - Z VLÁKEN SEMEN RŮZNÝCH DRUHŮ BAVLNÍKOVÝCH KEŘŮ
 - SUROVÁ PŘÍRODNÍ VATA PROCHÁZÍ SLOŽITÝM PROCESEM (ODTUČNĚNÍ, LOUHOVÁNÍ, BĚLENÍ, ODVODNĚNÍ, SUŠENÍ A PROČESÁVÁNÍ)
 - UPRAVENÁ VATA ABSORBUJE VODU, JE MĚKKÁ A HEBKÁ
 - VYUŽITÍ: PODKLADOVÝ MATERIÁL OBVAZŮ A SÁDROVÝCH FIXACÍ
- BUNIČITÁ VATA
 - VÝROBA Z DŘEVNÍ CELULÓZY, TVOŘENA NĚKOLIKA VRSTVAMI TENKÝCH, HRUBĚ STRUKTUROVANÝCH LISTŮ PAPIROVÉHO CHARAKTERU (V CELKU TVOŘÍ TZV. ROUNO BUNIČITÉ VATY)
- VISKÓZOVÁ STŘIŽ
 - PODOBNÁ BAVLNĚNÉ OBVAZOVÉ VATĚ
 - VÝROBA Z DŘEVNÍ CELULÓZY (SLOŽITÝM CHEMICKO-FYZIKÁLNÍM PROCESEM), LEVNĚJŠÍ POLYSYNTETICKÁ NÁHRADA BAVLNÍKOVÉ VATY
 - VYUŽITÍ: JAKO OBVAZOVÁ VATA (ALE S MENŠÍ PEVNOSTÍ A HEBKOSTÍ)

IMPREGNOVANÉ OBVAZOVÉ MATERIÁLY

- SÁDROVÉ OBINADLO
 - NOSNÁ TKANINA JE SÁDROU A VHODNÝM (VE VODĚ ROZPUSTNÝM) POJIVEM IMPREGNOVÁNA ZA HORKA
 - NEJDÉLE POUŽÍVANÝ TUHNOUCÍ OBVAZOVÝ MATERIÁL
 - SNADNO TVAROVATELNÝ, RYCHLE TUHNOUCÍ, RELATIVNĚ NÍZKÁ HMOTNOST, PACIENTY DOBŘE TOLEROVÁNA
 - V POROVNÁNÍ S MODERNÍMI FIXAČNÍMI MATERIÁLY, STÁLE EKONOMICKY NEJVÝHODNĚJŠÍ MATERIÁL
 - RŮZNÉ DÉLKY A ŠÍŘKY, VYRÁBĚNY PRŮMYSLOVĚ, DISTRIBUOVÁNY V OBALECH NEPROPUSTNÝCH PRO VODU
- ZINKOKLIHOVÉ OBINADLO
 - HYDROFILNÍ OBVAZOVÁ TKANINA IMPREGNOVÁNA SMĚSÍ (ZÁKLAD: ŽELATINA, GLYCERIN, OXID ZINEČNATÝ A CHLORID SODNÝ)
 - ZNEHYBNĚNÍ MENŠÍCH KLOUBNÍCH PORANĚNÍ
 - RŮZNÉ DÉLKY A ŠÍŘKY, VYRÁBĚNY PRŮMYSLOVĚ, DISTRIBUOVÁNY V OBALECH VYLUČUJÍCÍ ABSORPCI VODY
 - DO ZNAČNÉ MÍRY BYLO NAHRAZENO POUŽÍVÁNÍM MĚKKÝCH FIXAČNÍCH ORTÉZ

IMPREGNOVANÉ OBVAZOVÉ MATERIÁLY

- PRYSKYŘIČNÉ SYNTETICKÉ OBINADLO
 - Z POLYURETANOVÉ PRYSKYŘICE (SYNTETICKÁ PŘÍZE POKRYTÁ PRYSKYŘIČNOU VRSTVOU)
 - SAMOTUHNOUCÍ PRYSKYŘIČNÁ SMĚS SE AKTIVUJE VODOU (ZTUHNUTÍ OBVAZU DÍKY MŘÍŽKOVÉ POLYMERIZACI)
 - OBINADLO JE LEHKÉ, DOBŘE TVAROVATELNÉ
 - PRYSKYŘICE LEPÍ NA KŮŽI (NUTNÝ PODKLAD PUNČOCHOVÝM ÚPLETEMÚ), PRÁCE V RUKAVICÍCH
 - RŮZNÉ DÉLKY A ŠÍŘKY, DISTRIBUOVÁNY V OBALECH VYLUČUJÍCÍ ABSORPCI VODY
- TERMOPLASTICKÉ OBINADLO
 - BAVLNĚNÁ, ČI SYNTETICKÁ TKANINA IMPREGNOVANÁ TERMOPLASTICKÝM MATERIÁLEM
 - PŘI PONOŘENÍ DO TEPLÉ VODY (CCA 70 °C) JE SNADNO TVAROVATELNÁ (OPAKOVANĚ PŘI REMODELACI)
 - PO PŘILOŽENÍ A MODELACI NA KONČETINU VYCHLADNE A ZTUHNE DO POŽADOVANÉHO TVARU
 - NELEPÍ NA KŮŽI, PŘIKLÁDÁ SE PŘÍMO NA KŮŽI A NENÍ NUTNÉ PRACOVAT V RUKAVICÍCH

MATERIÁLY ZPEVNŮJÍCÍ OBVAZY

- SLOUŽÍ, ABY KRYCÍ FUNKCE OBVAZU BYLA DOPLNĚNA JEHO PEVNOSTÍ
- NEJČASTĚJI SE VYUŽÍVAJÍ KOVOVÉ, PLASTOVÉ VÝZTUHY A DLAHY
- KOVOVÉ DRÁTĚNÉ DLAHY (KRAMEROVY)
 - PRO ZPEVNĚNÍ OBVAZU ČASTO VYUŽÍVANÝ MATERIÁL (POZINKOVANÉ OCELOVÉ DRÁTY)
 - VE TVARU ŽEBŘÍČKU (ŠÍŘKA DLAHY 2-10 CM, PŘÍČNÉ DRÁTY CCA 1 CM)
 - JEDNODUCHÁ, PEVNÁ, DOBŘE TVAROVATELNÁ A RELATIVNĚ LEHKÁ KONSTRUKCE
 - VYUŽITÍ: DOČASNÉ A KRÁTKODOBÉ ZNEHYBNĚNÍ, PODPŮRNÝ MATERIÁL PŘI KONSTRUKCI SLOŽITĚJŠÍCH SÁDROVÝCH OBVAZŮ

MATERIÁLY ZPEVNŮJÍCÍ OBVAZY

- HLINÍKOVÉ DLAHY
 - TENKÝ HLINÍKOVÝ PLECH (DOBŘE TVAROVATELNÝ, LZE DOMODELOVAT)
 - PŘIZPŮSOBENÝ TVAR ANATOMIE PRSTŮ
 - JEDNODUCHÉ, ČI DOPLNĚNÉ ZMĚKČUJÍCÍ VÝSTELKOU (MOLITAN)
 - VYUŽITÍ: PRO ZNEHYBNĚNÍ PRSTŮ
- PLASTOVÉ DLAHY
 - Z TERMOPLASTICKÉHO MATERIÁLU (PO ZAHŘÁTÍ V TEPLÉ VODĚ LZE TVAROVAT)
 - VYUŽITÍ: NA PRSTY A KONČETINY (ČÁSTEČNĚ PŘEDDEFINOVANÝ PROFIL ŠIROKÉHO PÍSMENE U)
- DŘEVĚNÉ DLAHY
 - VYUŽÍVAJÍ SE MINIMÁLNĚ
 - VYUŽITÍ: DOČASNÉ KRÁTKODOBÉ ZPEVNĚNÍ PRSTŮ POMOCÍ ŠPÁTLE (V PP ANO, JINAK NEVHODNÝ)

NÁPLAŠŤOVÉ OBVAZY

- PRUHY NOSNÉ TKANINY (JEDNA STRANA POKRYTA LEPIVOU HMOTOU)
- ZÁKLAD: POLYESTEROVÉ NETKANÉ TEXTILIE, POLYURETAN, VISKÓZOVÉ TKANINY, KAUČUK
- LEPIVÝ FILM: POLYAKRYLÁTY, PRYSKYŘIČNÉ LÁTKY, SYNTETICKÝ KAUČUK
- LEPIVÁ ČÁST NESMÍ DRÁŽDIT POKOŽKU
- VE STYKU S KOŽNÍM KRYTEM MĚNÍ SVÉ VLASTNOSTI
 - ZÁKLADEM JSOU HYPOALERGENNÍ SYNTETICKÉ LÁTKY
- VYUŽITÍ: FIXACE MULOVÝCH ČTVERCŮ, JINÉHO OBVAZOVÉHO MATERIÁLU
- EXISTUJE ŠIROKÉ SPEKTRUM VELIKOSTÍ A TVARŮ

TEKUTÉ OBVAZY

- APLIKUJÍ SE PŘÍMO NA RÁNU (NÁTĚŘ, SPREJOVÝ POSTŘÍK)
- RYCHLÉ OŠETŘENÍ ODĚREK, DROBNÝCH RAN, KRYTÍ NEINFIKOVANÝCH OPERAČNÍCH RAN
- PO APLIKACI NA RÁNU VYTVÁŘÍ PRO VODU A MIKROORGANISMY NEPROPUSTNÝ FILM (CHRÁNÍ OKOLÍ PŘED ZEVNÍM PROSTŘEDÍM)
 - OCHRANA RÁNY PŘED NEPŘÍZNIVÝMI VLIVY
 - ZACHOVÁN PROCES HOJENÍ
 - ODSTRANĚNÍ TEKUTÝCH OBVAZŮ PROBÍHÁ SAMOVOLNĚ (ODLOUČENÍ OD KOŽNÍHO KRYTU) BĚHEM NĚKOLIKA DNŮ
- NEJPOUŽÍVANĚJŠÍ JSOU LÁTKY NA BÁZI AKRYLÁTOVÉHO KOPOLYMERU (AKUTOL®)
- NEJČASTĚJI POUŽÍVANÝM JE SOLUTIO NOVIKOV (1% ROZTOK BRILANTNÍ ZELENÍ V KOLOIDU A LIHU)

OBECNÉ ZÁSADY ZHOTOVENÍ OBVAZU

- POUČENÍ PACIENTA (PRO ÚSPĚŠNOU LÉČBU)
 - DŮVOD PŘILOŽENÍ OBVAZU, OMEZENÍ VYPLÝVAJÍCÍ Z OBVAZU, POUČENÍ O KOMPLIKACÍCH A ZPŮSOB, JAKÝM SE MÁ PACIENT K OBVAZU CHOvat
- SEJMOUT ŠPERKY A OZDOBY Z OBVAZOVANÉ KONČETINY
 - PRSTÝNKY, HODINKY, NÁRAMKY ..., KTERÉ BY MOHLI PŘI OTOKU ZAPŘÍČINIT PORUCHU PROKRVENÍ (ISCHEMII)
- RESPEKTOVÁNÍ ANATOMICKÝCH POMĚRŮ
 - V MÍSTĚ PŘILOŽENÍ (Z POHLEDU FUNKČNOSTI OBVAZU A PŘEDCHÁZENÍ KOMPLIKACÍ)
 - MÍSTA S RIZIKEM VZNIKU OTLAKŮ (OBLASTI KLOUBŮ, VYSTUPUJÍCÍ ČÁSTI SKELETU) NUTNO CHRÁNIT VATOU, ČI JINÝM MĚKKÝM PODKLADOVÝM MATERIÁLEM
 - MÍSTA KONTAKTU KOŽNÍCH PLOCH (PODPAŽÍ, OBLAST POD PRSY, TRÍSILA, OBLAST HRÁZE ...) PREVENCE OPRUZENIN A MACERACE KŮŽE

OBECNÉ ZÁSADY ZHOTOVENÍ OBVAZU

- PREVENCE A LÉČBA BOLESTI
 - POKUD TO SITUACE UMOŽŇUJE, NE U PRVNÍ POMOCI (SNAŽŠÍ SPOLUPRÁCE + VÝSLEDNÁ KVALITA OBVAZU)
- CÍLOVÉ (FYZIOLOGICKÉ) POSTAVENÍ
 - OBVAZOVANOU ČÁST TĚLA OD POČÁTKU DRŽET V CÍLOVÉM POSTAVENÍ (NEJLÉPE FYZIOLOGICKÉM, POKUD TERAPEUTICKÝ CÍL NEVYŽADUJE JINAK)
 - DODATEČNÁ KOREKCE MŮŽE ZAPŘÍČINIT
 - ZHORŠENÍ FUNKCE OBVAZU
 - VZNIK ZÁHYBŮ, KTERÉ ZAPŘÍČINÍ OTLAK
 - POSUN PODKLADOVÉHO MATERIÁLU
 - SESUNUTÍ OBVAZU

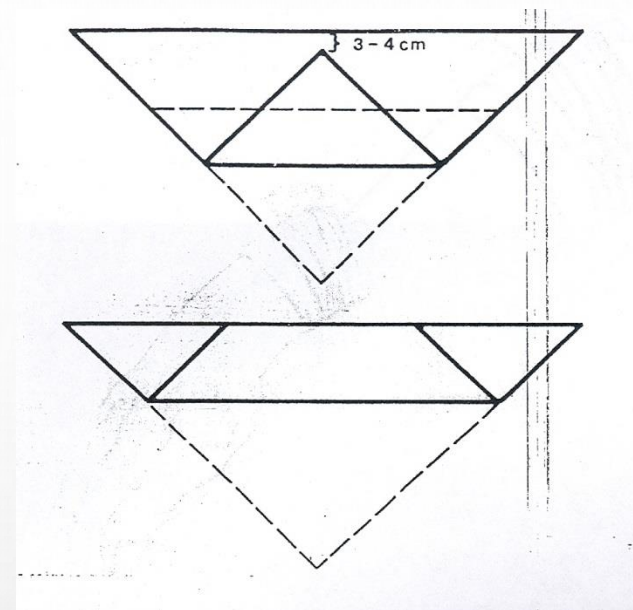
OBECNÉ ZÁSADY ZHOTOVENÍ OBVAZU

- ŠÍŘKA OBINADLA
 - ODPOVÍDÁ ŠÍŘCE OBVAZOVANÉ ČÁSTI TĚLA
 - ÚZKÉ OBINADLO SE ZAŘEZÁVÁ / ŠIROKÉ SKLOUZÁVÁ
- TECHNIKA PŘILOŽENÍ
 - STEJNÉ PRINCIPY PRO BĚŽNÉ HYDROFILNÍ OBVAZY, ELASTICKÉ, SÁDROVÉ I OBVAZY ZE SYNTETICKÝCH PRYSKYŘIC
 - OBINADLO DRŽÍME V PRAVÉ RUCE (LEVÁK V LEVÉ) TAK, ABY MĚL ÚHEL MEZI HLAVOU A KONCEM OBINADLA OTEVŘENÝ SMĚREM K SOBĚ
 - OD NEJUŽŠÍ ČÁSTI KONČETINY SMĚREM K MÍSTU ŠIRŠÍMU (VÝJIMKA SBÍHAVÉ OBVAZY)
 - ZAČÍNÁME ZÁKLADNÍ OTÁČKOU
 - OTÁČKY SE VEDOU JEDNÍM SMĚREM, KRYJÍ SE PŘIBLIŽNĚ O 2/3 OBINADLA
 - VÝSLEDNÝ OBVAZ JE ÚČELNÝ A UPRAVENÝ
 - PO PŘILOŽENÍ JIŽ NEMANIPULUJEME S OBVAZEM
 - KONTROLA, ZDALI NEŠKRTÍ A JE FUNKČNÍ
 - OBVAZ UKONČÍME NÁPLASTÍ, ZPĚTNOU OTOČKOU

VYUŽITÍ V PRVNÍ POMOCI

- ZÁSTAVA KRVÁCENÍ
- FIXACE STERILNÍHO/NESTERILNÍHO KRYTÍ RÁNY
- FIXACE PORANĚNÉ ČÁSTI TĚLA
- ZACHYCENÍ NEČISTOT A VÝMĚŠKŮ RÁNY
- CHRÁNIT RÁNU PŘED SEKUNDÁRNÍ INFEKČÍ
- VZDUCHOTĚSNÉ UZAVŘENÍ RÁNY
- OBVAZ PŘESAHUJE KRYTÍ RÁNY
- PŘI PROSAKU VRSTVY KRYTÍ, PŮVODNÍ VRSTVU NESUNDÁVÁME, ALE PŘIDÁM NOVOU VRSTVU
- IMPROVIZACE, JAKO KRYCÍ MATERIÁL VYUŽÍVÁME CO NEJČISTŠÍ TKANINU (ČÁSTI ODĚVU, ŠÁTKY, KAPESNÍKY, UTĚRKY, PROSTĚRADLA, PLENY ...)

ŠÁTKOVÉ OBVAZY

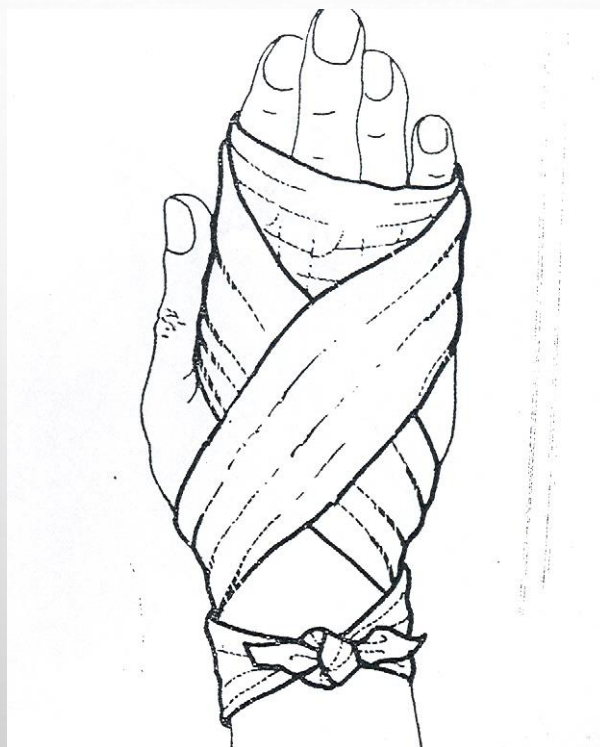
- NEJEDNODUŠŠÍ OBVAZOVÁ POMŮCKA
- RELATIVNĚ SNADNÉ A V PRVNÍ POMOCI ČASTO VYUŽÍVANÉ
- TROJCÍPÝ ŠÁTEK LZE SNADNO SLOŽIT DO PRUHU RŮZNÉ ŠÍŘKY PODLE ÚČELU POUŽITÍ – TZV. KRAVATA (SLOUŽÍ K FIXACI)
 - TVAR ROVNOSTRANNÉHO TROJÚHELNÍKU (80X80X118 CM/90X90X130 CM)
 - KONCE ŠÁTKU VÁŽEME AMBULANTNÍM UZLEM
- VYUŽITÍ: FIXACE, KRYTÍ RÁNY, KOMPRESA, NEBO JAKO PODPŮRNÉ OBVAZY

ŠÁTKOVÉ OBVAZY - VYUŽITÍ

- ŠÁTKOVÉ OBVAZY HLAVY
 - OBVAZ: OKA, NOSU, BRADY; HLAVY VÁZANÝ: NA ČELE, POD KRKEM
- ŠÁTKOVÉ OBVAZY HORNÍ KONČETINY
 - OBVAZ: CELÉ RUKY, DLANĚ NEBO HŘBETU RUKY, PŘEDLOKTÍ, LOKTE, RAMENA JEDNÍM ŠÁTKEM, RAMENA A PAŽE DVĚMA ŠÁTKY; ZÁVĚS HORNÍ KONČETINY
- ŠÁTKOVÉ OBVAZY DOLNÍ KONČETINY
 - OBVAZ: CELÉ NOHY, PATY, KRAVATOVÝ OBVAZ NOHY, BÉRCE, KOLENA, STEHNA A KYČLE DVĚMA ŠÁTKY; ZPEVNĚNÍ HLEZENÍHO KLOUBU
- ŠÁTKOVÉ OBVAZY TRUPU
 - ZÁVĚS: PRSU, OBOU PRSŮ, HRÁZE A GENITÁLIÍ

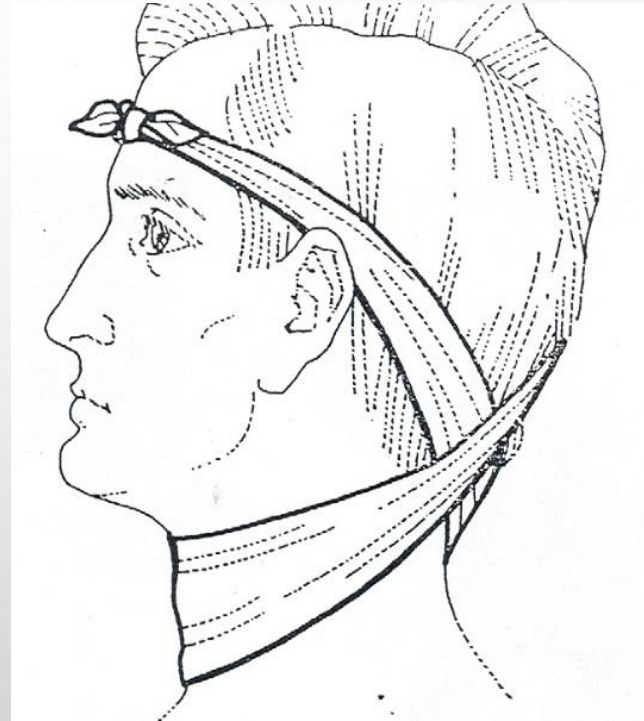
KRAVATOVÝ OBVAZ HŘBETU RUKY

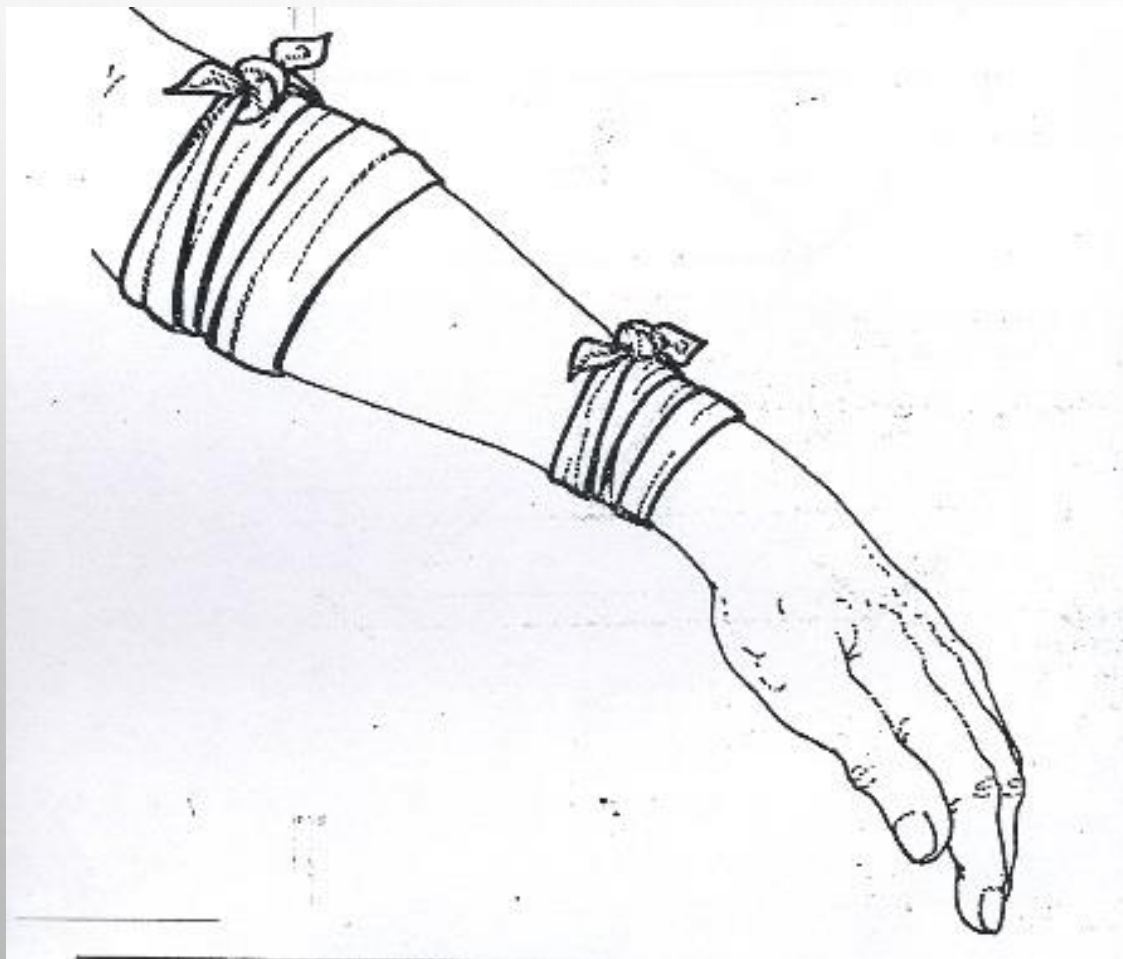
KRAVATOVÝ OBVAZ NÁRTU

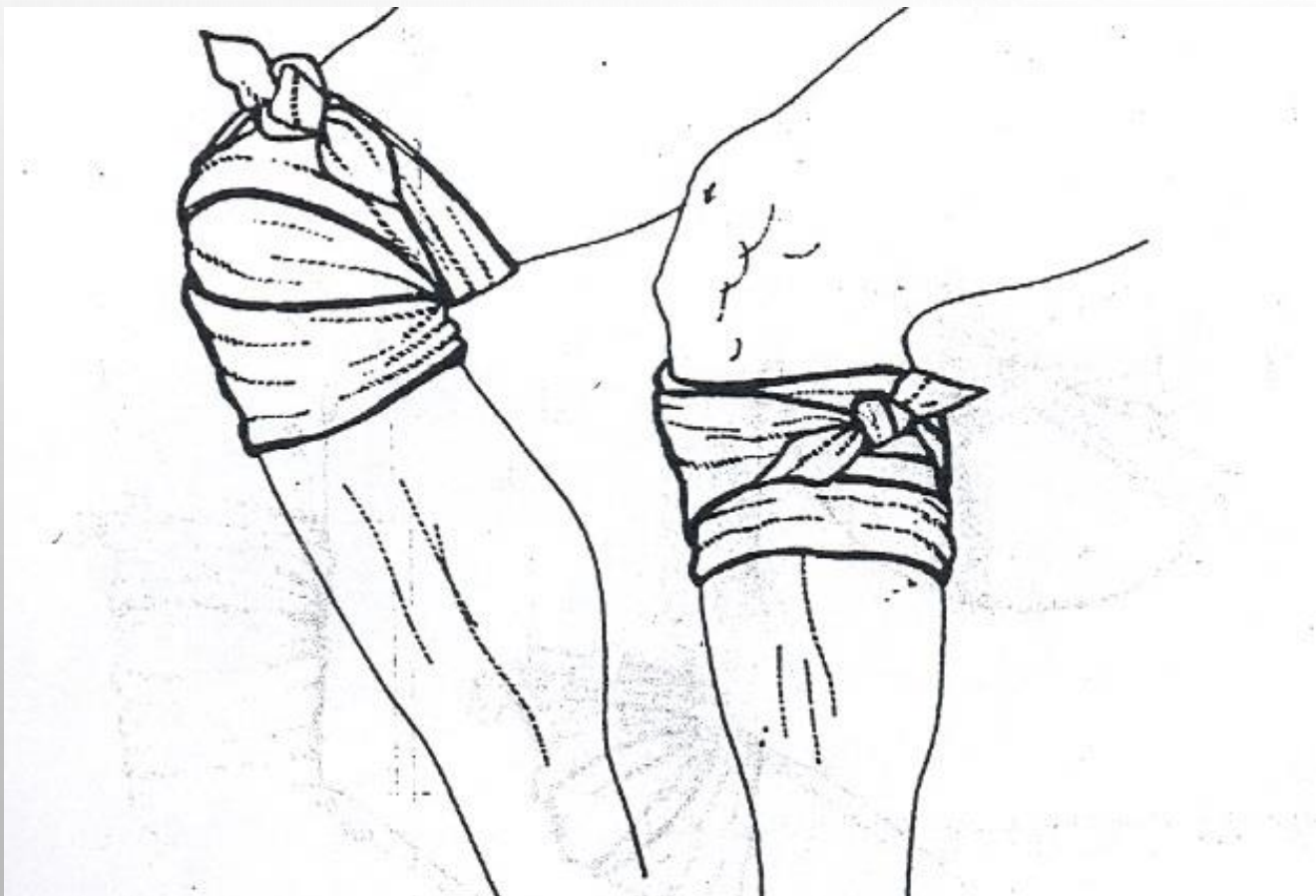
KRAVATOVÝ OBVAZ KRKU

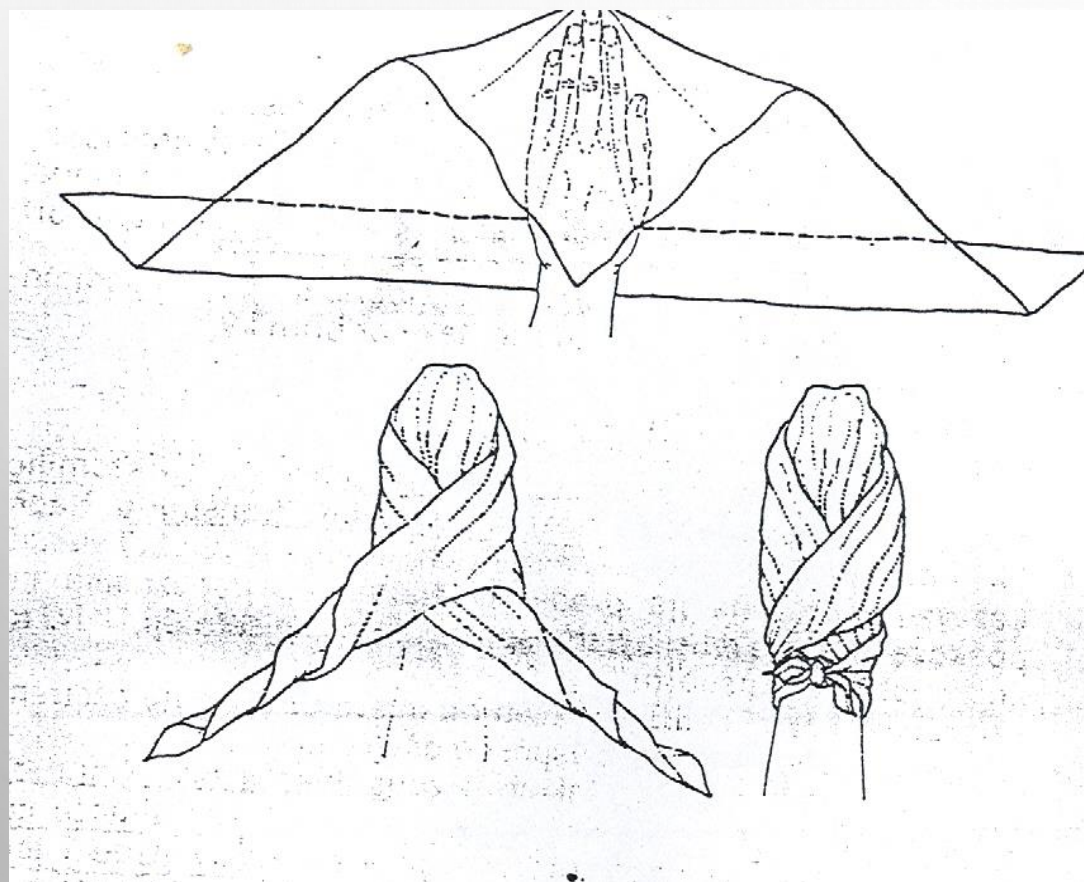
KRAVATOVÝ OBVAZ LOKTE A ZÁPĚSTÍ

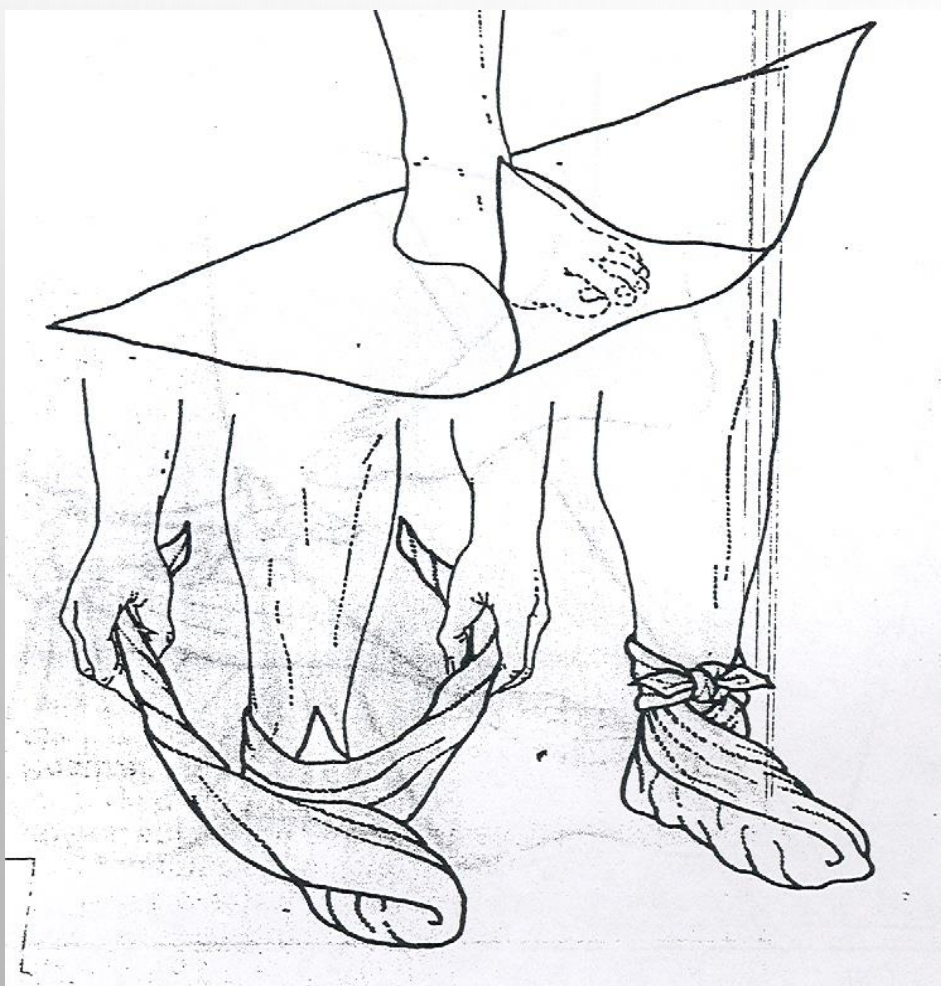
KRAVATOVÝ OBVAZ KOLENE A LÝTKA

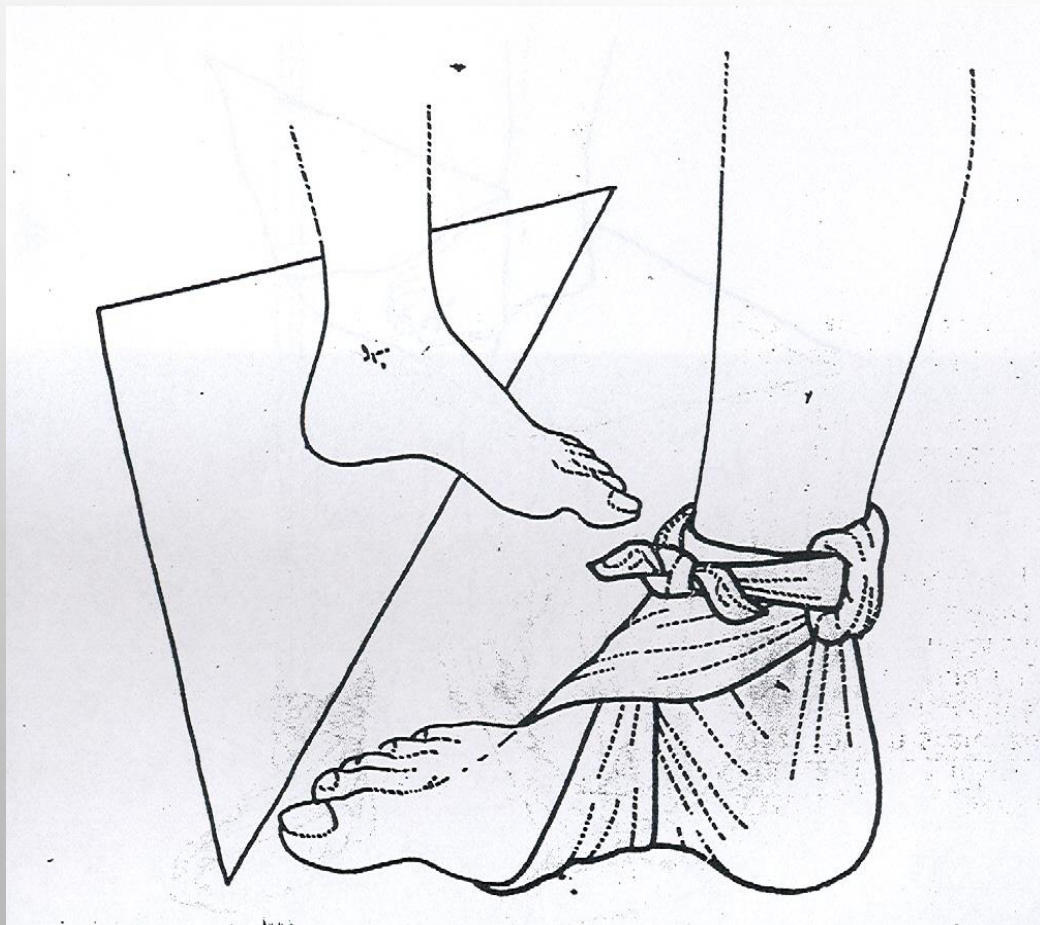
ŠÁTKOVÝ OBVAZ RUKY (PACIČKA)

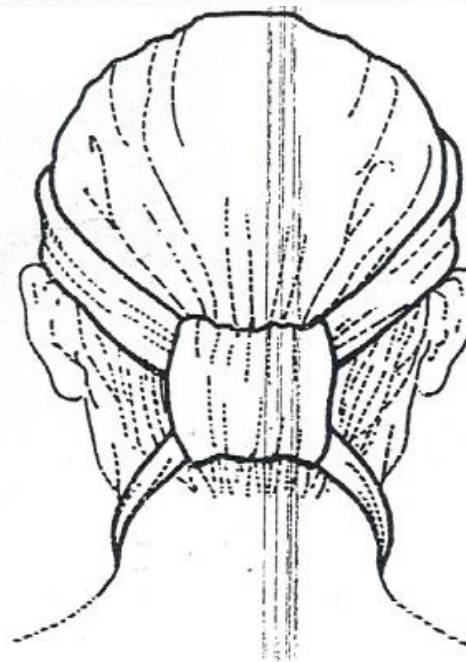
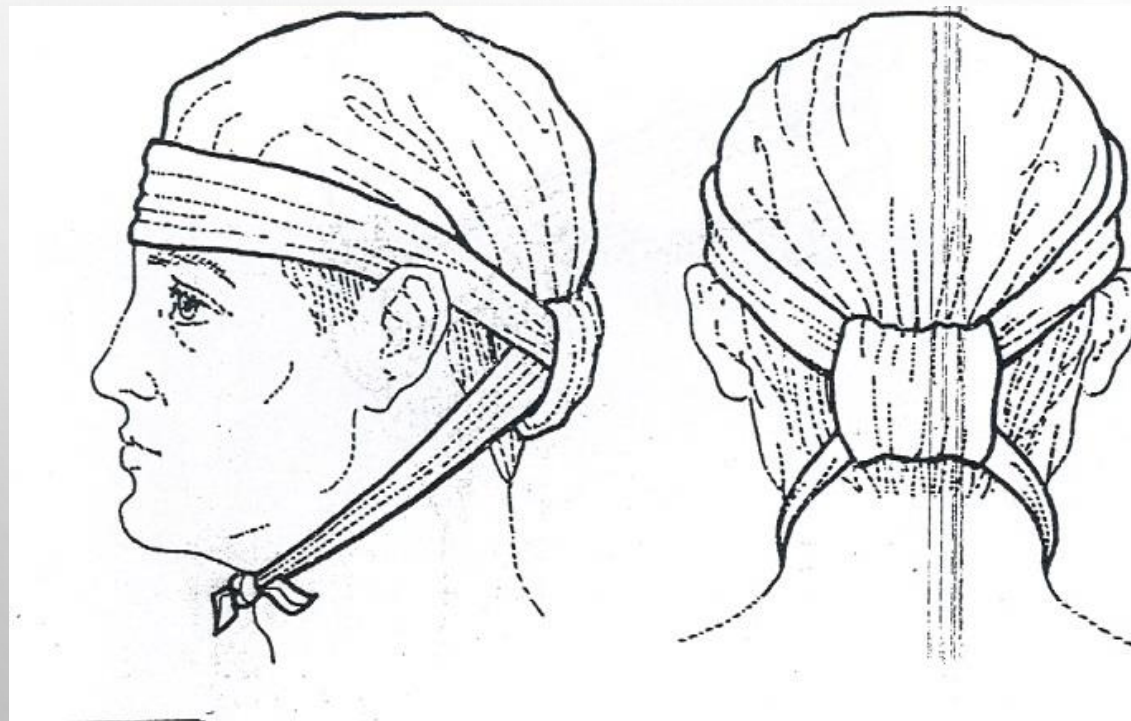
ŠÁTKOVÝ OBVAZ NOHY

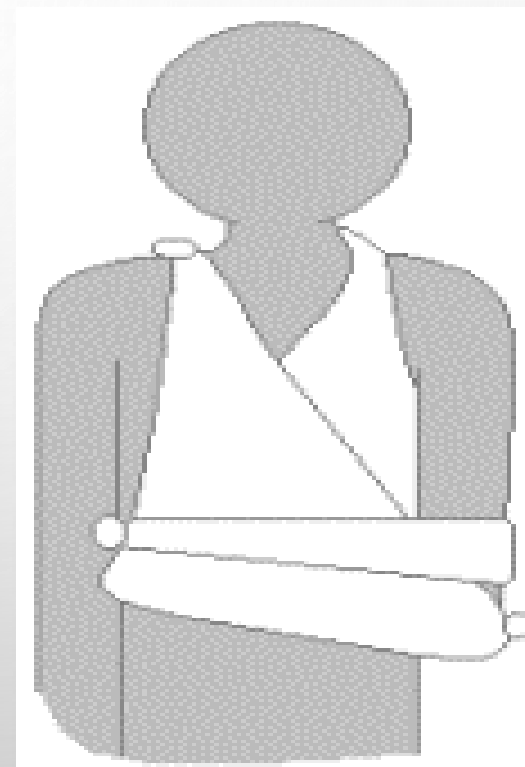
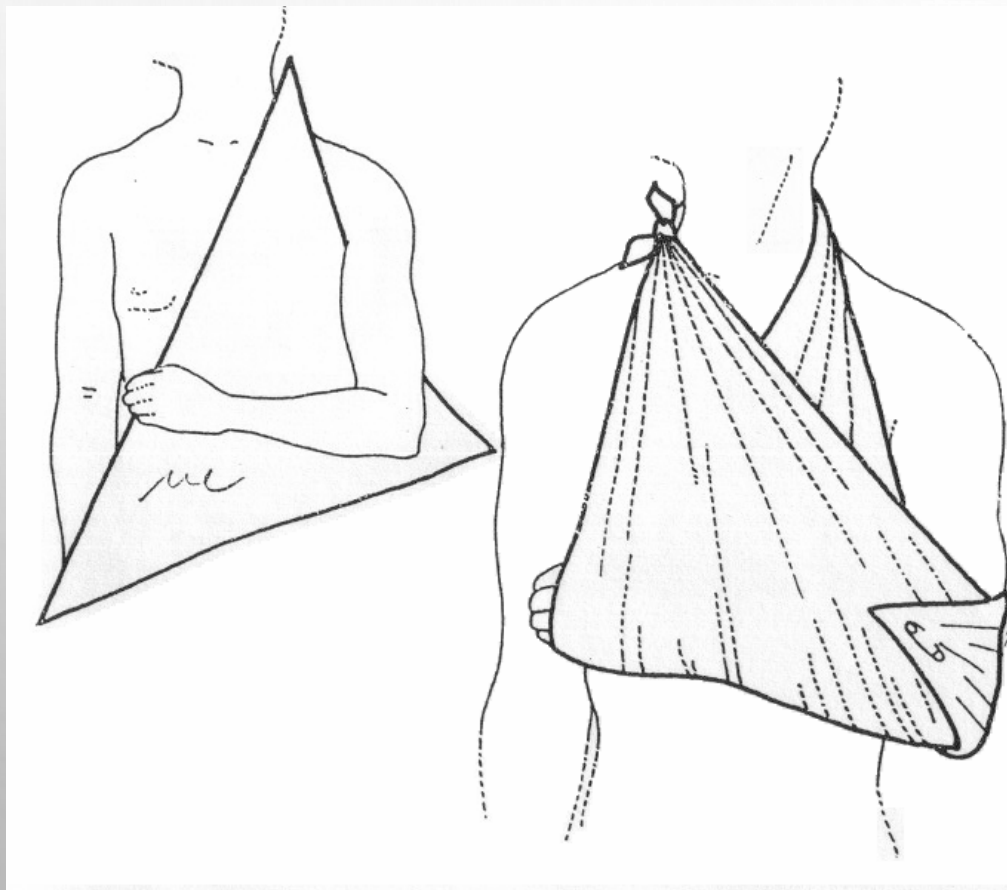
ŠÁTKOVÝ OBVAZ PATY

ŠÁTKOVÝ OBVAZ HLAVY

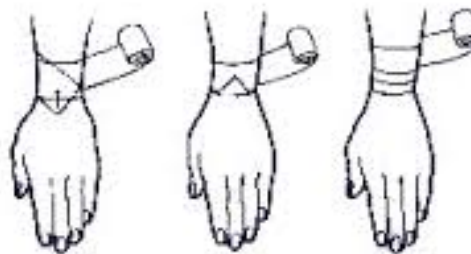

ŠÁTKOVÝ ZÁVĚS HORNÍ KONČETINY

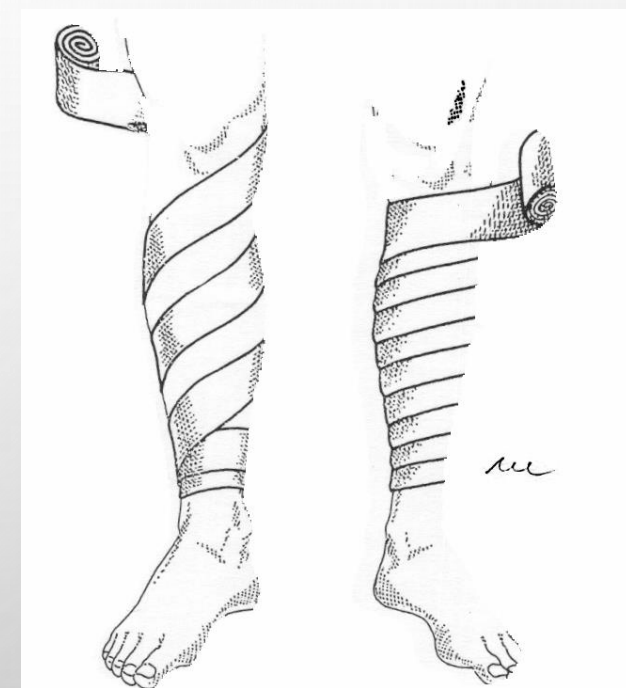
OBINADLOVÉ OBVAZY

- NEJPOUŽÍVANĚJŠÍM DRUHEM OBVAZŮ
- RŮZNÉ ŠÍŘKY (MUL, KALIKO, PLÁTNO)
 - ČÁST SVINUTÁ = HLAVA OBINADLA
 - ČÁST VOLNÁ = KONEC OBINADLA
- ZÁKLADEM KAŽDÉHO OBINADLOVÉHO OBVAZU JE KRUHOVÁ OTOČKA (TÚRA)
- ZÁKLADNÍ OTOČKA (PRVNÍ OTOČKU NAVINEME ŠIKMO), VZNIKNE NÁM TZV. JAZÝČEK/ZÁMEČEK, KTERÝ PŘEHNEME PŘES PRVNÍ VRSTVU TÚRY A PEVNĚ STÁHNEME OTÁČKOU NÁSLEDUJÍCÍ
- KONEC OBINADLA LZE PODÉLNĚ ROZTRHNOUT (OBA VZNIKLÉ KONCE PŘEKŘÍŽÍME A ZAVÁŽEME UZLEM), ZASUNOUT POD POSLEDNÍ OTÁČKU, NEBO FIXOVAT NÁPLASTÍ

ROZDĚLENÍ OBVAZŮ PODLE TYPU OTÁČEK

- SPIRÁLOVÝ (HADOVÝ) OBVAZ
 - MEZI JEDNOTLIVÝMI OTÁČKAMI JE VOLNÝ PROSTOR
 - VYUŽITÍ: FIXACE
- KRUHOVÝ OBVAZ
 - OPAKOVANÉ OTÁČENÍ NA STEJNÉM MÍSTĚ, JEDNOTLIVÉ OTÁČKY SE TĚSNĚ KRYJÍ
 - VYUŽITÍ: OBVAZY MENŠÍCH RAN
- HOBLINOVÝ OBVAZ (DOLABRA)
 - OTÁČKY SE VZÁJEMNĚ PŘEKRÝVAJÍ ASI O JEDNU TŘETINU ŠÍŘKY OBINADLA
 - VYUŽITÍ: OBVAZY KONČETIN, FIXACE

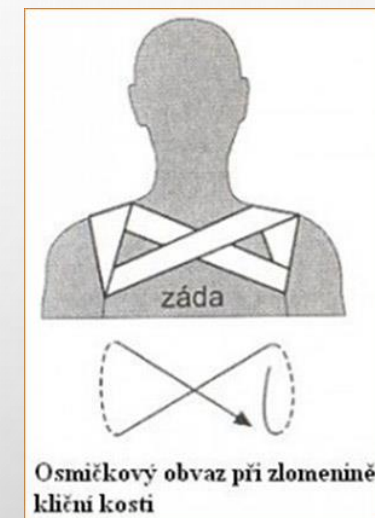
ROZDĚLENÍ OBVAZŮ PODLE TYPU OTÁČEK

- PŘEKLÁDANÝ OBVAZ

- ZAČÍNÁ SE ZÁKLADNÍ OTOČKOU, PŘI KAŽDÉ DALŠÍ OTOČCE JE DOLNÍ OKRAJ OBINADLA PŘIDRŽEN PALCEM DRUHÉ RUKY, HLAVA OBINADLA SE OTOČÍ O 180°
- VYUŽITÍ: U KONČETIN, KTERÉ MAJÍ V DLOUHÉ OSE NESTEJNÝ PRŮMĚR (PŘEDLOKTÍ, BÉREC)

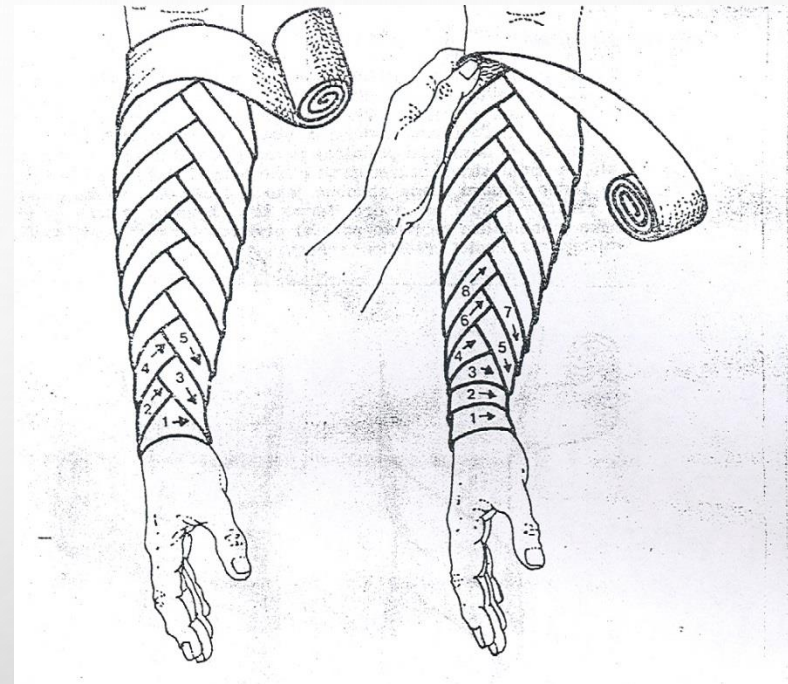
- OSMIČKOVÝ OBVAZ

- JE TVOŘEN DVĚMA OTÁČKAMI, KTERÉ SE KŘÍŽÍ V JEDNOM BODĚ A MAJÍ PODOBU ČÍSLA 8
- SPOJENÍM NĚKOLIKA OSMIČKOVÝCH OTÁČEK, KTERÉ VŽDY Z ČÁSTI KRYJÍ OTÁČKY PŘEDCHOZÍ = PEVNÉ OBVAZY VYUŽÍVANÉ KE ZPEVNĚNÍ KLOUBŮ

ROZDĚLENÍ OBVAZŮ PODLE TYPU OTÁČEK

- KLASOVÝ OBVAZ
 - ZAČÍNÁME DVĚMA KRUHOVÝMI OTÁČKAMI, POKRAČUJEME KLASOVÝM OBVAZEM (OSMIČKOVÝMI TÚRAMI – ŠIKMO VZHŮRU A VRACÍME SE ŠIKMO DOLŮ) SMĚREM KE STŘEDU TĚLA
 - POKRAČUJEME STEJNÝM POSTUPEM, KDY PŘEKRÝVÁME 1/3 ŠÍŘE OBINADLA

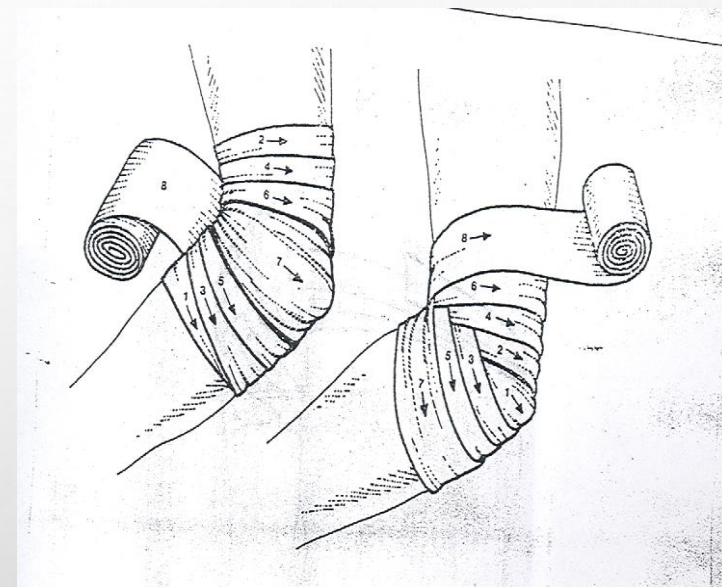

ROZDĚLENÍ OBVAZŮ PODLE TYPU OTÁČEK

- ŽELVOVÝ OBVAZ
 - ZÁKLADNÍ OTÁČKA NAD STŘEDEM KLOUBU
 - DALŠÍ OTÁČKY SE ROZBÍHAJÍ STŘÍDAVĚ DO STRAN A KŘÍŽÍ SE NA STRANĚ OHÝBAČŮ
 - DOKONČENÝ OBVAZ Z ČÁSTI PŘIPOMÍNÁ STRUKTURU USPOŘÁDÁNÍ KRUNÝŘE ŽELVY
- STŘÍŠKOVÝ OBVAZ
 - OBRÁCENÝ ŽELVOVÝ
 - ZAČÍNÁ OTÁČKOU POD KLOUBEM (NEBO NAD NÍM) A JEDNOTLIVÉ OSMIČKOVÉ TÚRY SE K SOBĚ POSTUPNĚ PŘIBLIŽUJÍ (OBVAZ KONČÍ NAD STŘEDEM KLOUBU)

SBÍHAVÝ A ROZBÍHAVÝ TYP

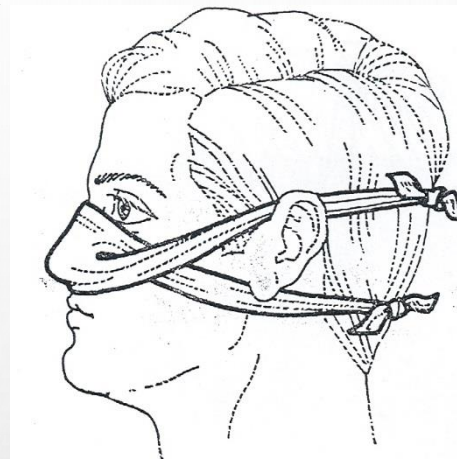
- SBÍHAVÝ OBVAZ
 - ZÁKLADNÍ OTÁČKA A ZÁMEČEK/JAZÝČEK POD LOKTEM
 - DRUHÁ OTÁČKA VEDE NAD LOKET
 - DALŠÍ OTÁČKAMI SE PŘIBLIŽUJEME DO STŘEDU MÍSTA (NAPŘ. LOKTE)
- ROZBÍHAVÝ OBVAZ
 - ZÁKLADNÍ OTÁČKA A ZÁMEČEK/JAZÝČEK PŘES LOKET
 - DALŠÍ OTÁČKY VEDOU STŘÍDAVĚ NAD A POD KLOUBEM
 - KONČÍME NAD KLOUBEM (NAPŘ. NAD LOKTEM)

PRAKOVÝ OBVAZ NOSU A BRADY

- PRAKOVÝ OBVAZ

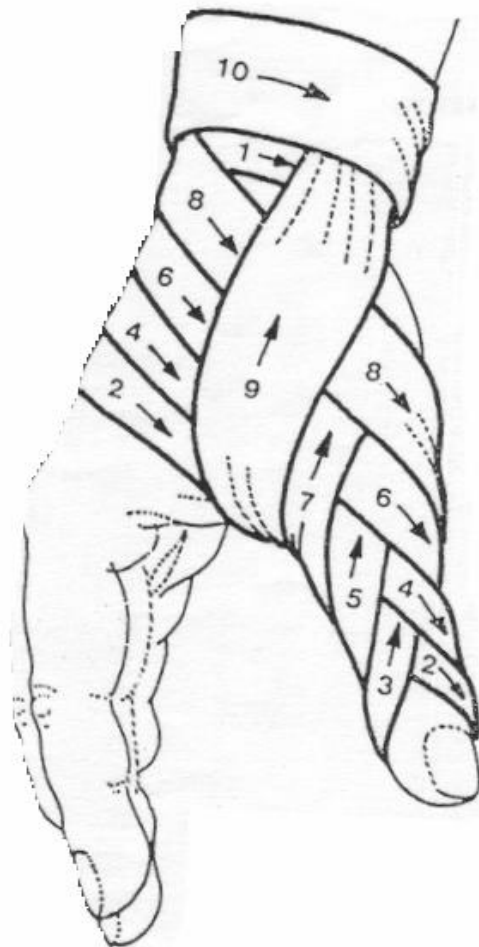
- USTŘIHNEME PRUH OBINADLA (120 CM)
- OBA KONCE NASTŘIHNEME SMĚREM KE STŘEDU (PROSTŘEDNÍ ČÁST, TAK KDE BUDE NOS/BRADA ZŮSTÁVÁ CELÁ, CCA 10 CM)
- OBA KONCE (KTERÉ JSME NASTŘIHLY) SVÁŽEME UZLEM (NETŘEPÍ SE NÁM STŘEDNÍ ČÁST) A ZBYLÉ KONCE ZAVÁŽEME NA UZEL
- TÍM NÁM PROSTŘEDNÍ ČÁST VYTVOŘÍ TZV. KAPSU (PRO NOS, BRADU)

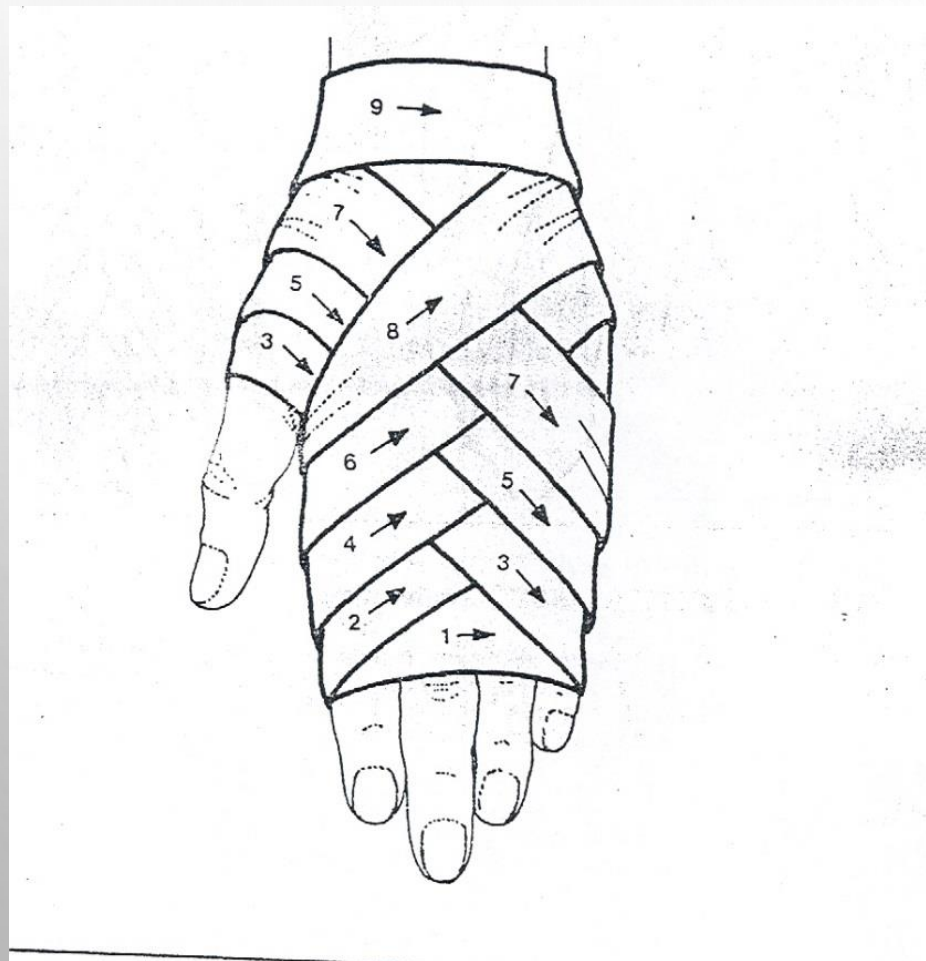
OBINADLOVÉ OBVAZY - VYUŽITÍ

- OBINADLOVÉ OBVAZY HLAVY
 - OBVAZ: OKA, OBOU OČÍ, UCHA, NOSU, BRADY, HLAVY JEDNÍM OBINADLEM (HIPPOKRATOVA ČEPICE I.), DVĚMA OBINADLY (HIPPOKRATOVA ČEPICE II.)
- OBINADLOVÉ OBVAZY HORNÍ KONČETINY
 - OBVAZ: PRSTU, CELÉ RUKY; HOBLINOVÝ OBVAZ PŘEDLOKTÍ; PŘEKLÁDANÝ OBVAZ PŘEDLOKTÍ; ŽELVOVÝ OBVAZ LOKTE; HOBLINOVÝ OBVAZ PAŽE; DESAULTŮV OBVAZ; VELPEAŮV OBVAZ; RUKAVIČKOVÝ OBVAZ PRSTŮ RUKY; KLASOVÝ OBVAZ: PALCE, RUKY, RAMENE VZESTUPNÝ / SESTUPNÝ
- OBINADLOVÉ OBVAZY DOLNÍ KONČETINY
 - KLASOVÝ OBVAZ PALCE NOHY + SESTUPNÝ / VZESTUPNÝ, KYČLE (VZESTUPNÝ / SESTUPNÝ), OBOU KYČLÍ (VZESTUPNÝ / SESTUPNÝ); ZAVINUTÍ NOHY, ŽELVOVÝ OBVAZ PATY, KOLENA; PŘEKLÁDANÝ OBVAZ BÉRCE, STEHNA; HOBLINOVÝ OBVAZ BÉRCE, STEHNA;
- OBINADLOVÉ OBVAZY TRUPU
 - HVĚZDICOVÝ OBVAZ ZAD, HRUDNÍKU A ZAD, ZAVINUTÍ HRUDNÍKU, ZÁVĚS PRSU, OBOUSTRANNÝ ZÁVĚS PRSU, OBVAZ BŘICHA

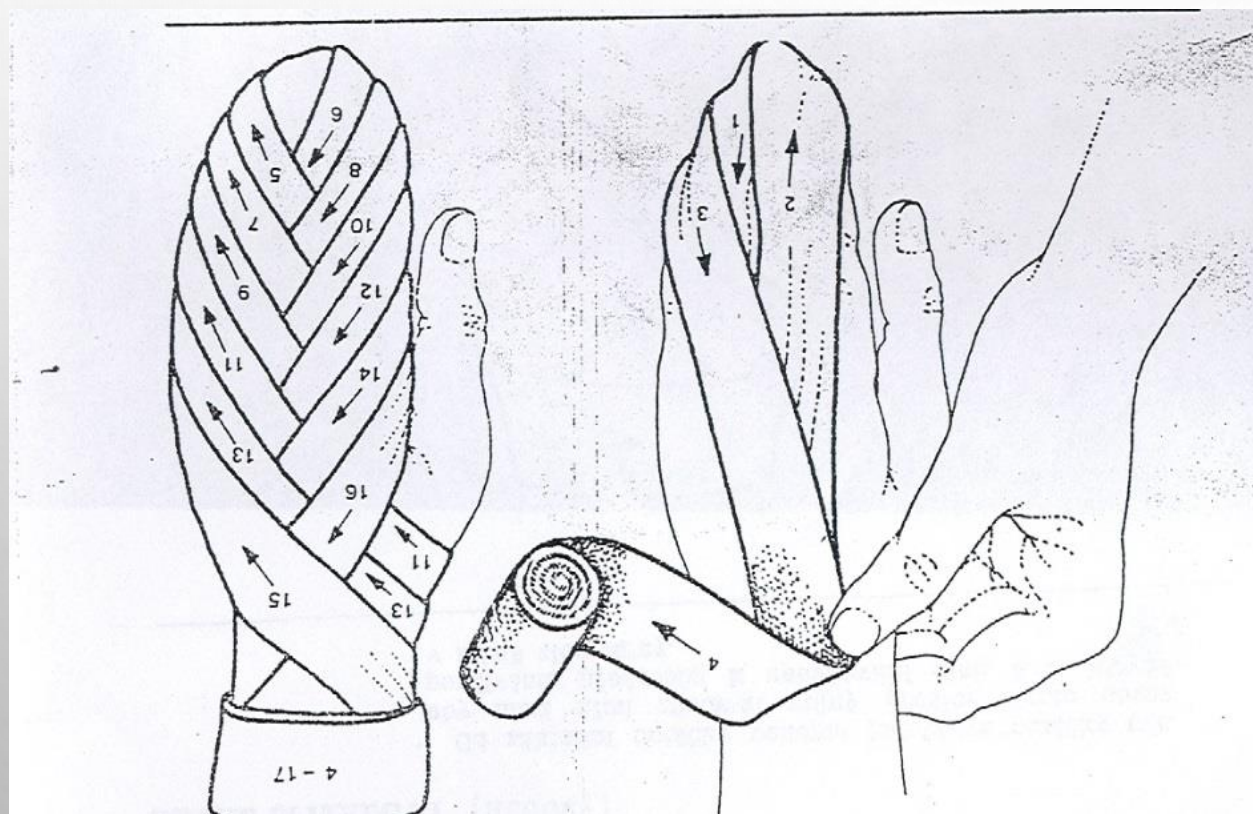
KLASOVÝ OBVAZ PALCE RUKY

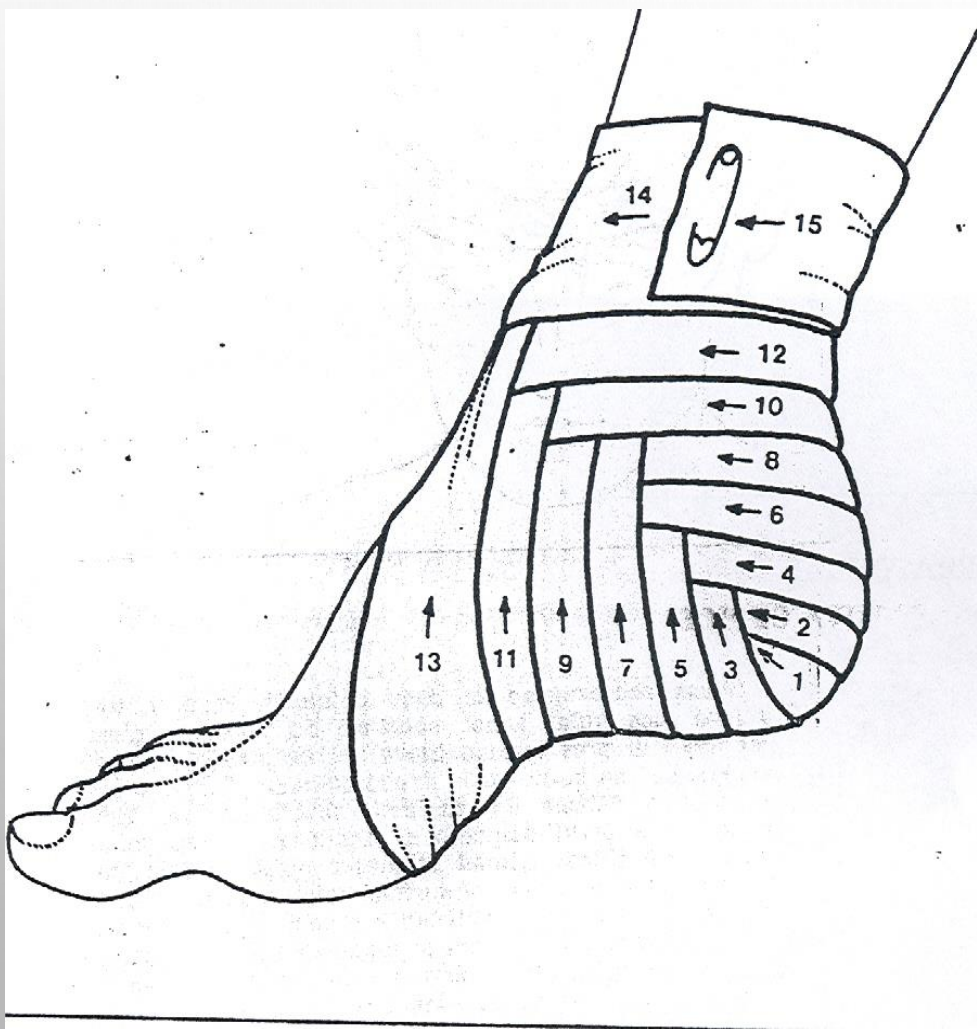
KLASOVÝ OBVAZ HŘBETU RUKY (PALEC VOLNÝ)

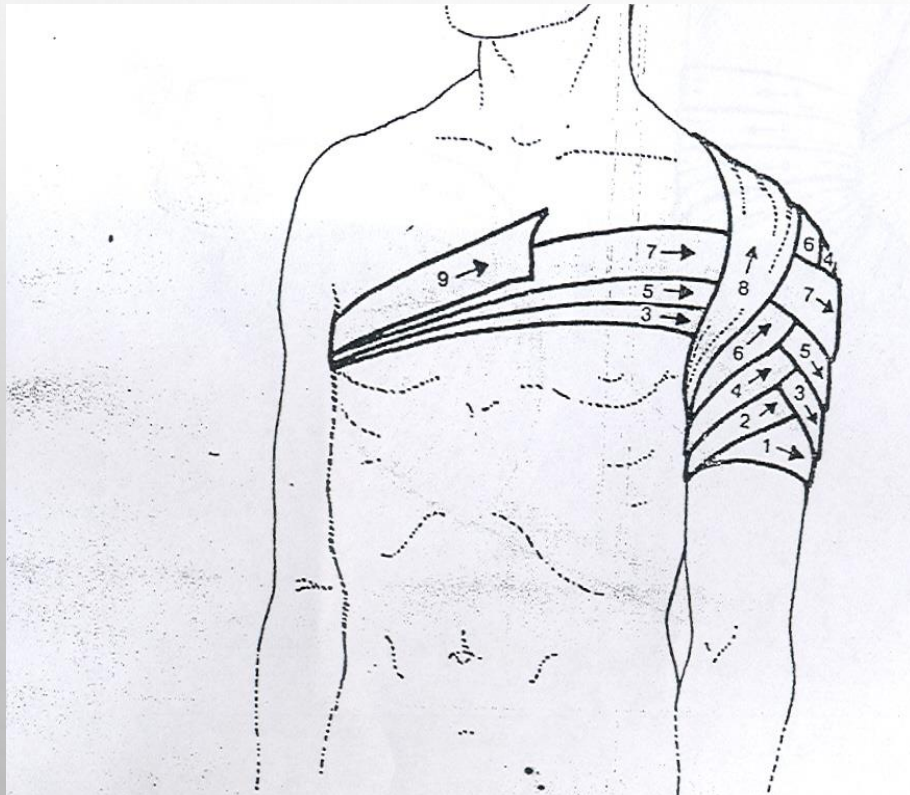
KLASOVÝ OBVAZ CELÉ RUKY (PALEC VOLNÝ)

KLASOVÝ (OSMIČKOVÝ, ŽELVOVÝ) OBVAZ KOTNÍKU

KLASOVÝ OBVAZ RAMENE (VZESTUPNÝ)

OBVAZY Z PRUŽNÉ SÍŤOVINY

- TVAR „NEKONEČNÉ,, PUNČOCHY KRUHOVÉHO PRŮMĚRU RŮZNÉ VELIKOSTI
- UNIVERZÁLNÍ POUŽITÍ, SNADNÁ PRÁCE S NIMI
- POUŽITÍ: UPEVNĚNÍ KRYCÍCH OBVAZOVÝCH MATERIÁLŮ (Z DŮVODU ANATOMICKÝCH), KLASICKÉ OBINADLOVÉ OBVAZY ŠPATNĚ DRŽÍ, SKLOUZAJÍ (HLAVA, RAMENO, KYČEL, PÁNEV)
- PŘI SPRÁVNÉ VOLBĚ VELIKOSTI NEŠKRTÍ, NETVOŘÍ ZÁHYBY A NESKLOUZÁVÁ
- K OBVAZŮM JSOU DODÁVÁNY SADY APLIKÁTORŮ RŮZNÝCH PRŮMĚRŮ
- OBVAZ JE VYROBEN Z ČISTÉ BAVLNY, BAVLNY S PŘÍMĚSÍ ELASTICKÝCH VLÁKEN (ELASTAN), Z JEMNÝCH GUMOVÝCH VLÁKEN OPŘEDENÝCH POLYAMIDEM / ZE SYNTETICKÝCH MATERIÁLŮ (RAYON)

TECHNIKA PRÁCE S OBINADLY Z PRUŽNÉ SÍŤOVINY

- PO ZVOLENÍ VHODNÉ ŠÍŘKY, SE DÉLKA ODMĚŘÍ PŘILOŽENÍM K OBVAZOVANÉ ČÁSTI TĚLA (SÍŤOVINA SE V TÉTO SITUACI NENAPÍNÁ)
- U PERIFERNÍCH ČÁSTÍ TĚLA (PRSTY, RUKY, NOHA) ODSŤŘIHNEME OBVAZ Z ROLE A DEFINITIVNĚ DÉLKU UPRAVÍME AŽ PO NALOŽENÍ PRVNÍ VRSTVY
- APLIKÁTORY OBVAZU LZE VYUŽÍT U PRSTŮ, RUKY, PŘEDLOKTÍ, NOHY, BÉRCE
- U OSTATNÍCH ČÁSTÍ TĚLA JE PRAKTIČTĚJŠÍ VSUNOUT RUCI DOVNITŘ OBINADLA, SÍŤOVINU NAPNOUT A NAVLÉKNOUT NA OBVAZOVANOU ČÁST TĚLA
- PLÁNOVANÍ OTVORY V SÍŤOVINĚ (PRSTY, KONČETINY, OBLIČEJ) JE LÉPE VYTVOŘIT MENŠÍ (NA NENAVLEČENÉM OBVAZU) A POTÉ UPRAVIT DO FINÁLNÍ VELIKOSTI
- KRYCÍ OBVAZOVÝ MATERIÁL, KTERÝ JE PRUŽNÝM SÍŤOVÝM OBINADLEM UPEVNĚN, JE VHODNÉ FIXOVAT NÁPLASTÍ (PŘI NAVLÉKÁNÍ NEDOCHÁZÍ K POSUNU)
- PREVENCE POŠKOZENÍ KOŽNÍHO KRYTU: MÍSTO KONTAKTU KOŽNÍCH PLOCH, MÍSTA ZVÝŠENÉHO POCENÍ (PODPAŽÍ, TŘÍSLA, OBLAST HRÁZE) SE VYPODKLÁDAJÍ MULOÝMI ČTVERCI

DOPORUČENÁ ŠÍŘKA PRUŽNÉ SÍŤOVINY

- JEDNOTLIVÝ PRST 1 CM
- VÍCE PRSTŮ 1,5 CM
- RUKA 2 CM
- PŘEDLOKTÍ, NOHA 3-5 CM
- LOKET, KOLENO 3-5 CM
- HLAVA, RAMENO 7-8 CM
- HRUDNÍK, BŘICHO, STEHNO 9-12 CM

OBVAZY Z PRUŽNÉ SÍŤOVINY - VYUŽITÍ

- OBVAZ HLAVY
- OBVAZ HLAVY A KRKU
- OBVAZ PRSTU
- OBVAZ RUKY
- OBVAZ PŘEDLOKTÍ, LOKTE A PAŽE
- OBVAZ PAŽE A RAMENA
- OBVAZ NOHY
- OBVAZ BÉRCE, KOLENA A STEHNA
- OBVAZ KYČLE A STEHNA
- OBVAZ PÁNVE
- OBVAZ TRUPU

SÁDROVÉ OBVAZY

- NEJZNÁMĚJŠÍ, NEJPOUŽÍVANĚJŠÍ A EKONOMICKY NEJVÝHODNĚJŠÍ FIXAČNÍ OBVAZOVÝ MATERIÁL
- VYUŽITÍ: LÉČBA ZLOMENIN (VÍCE NEŽ 1 50 LET)
- ZAKLADATELEM NOVODOBÉ SÁDROVACÍ TECHNIKY: ANTONIUS MATHIJSSEN
- MODERNÍ SÁDROVÁ OBINADLA: RYCHLÉ TUHNUTÍ, PEVNOST A CELKOVÁ VÝSLEDNÁ STABILITA
- PRŮMYSLOVÉ VYRÁBĚNÍ SÁDRY (DŘÍVE SE PROSYPÁVALA GÁZA PRÁŠKOVOU SÁDROU)

STRUKTURA A VLASTNOSTI SÁDROVÉHO OBINADLA

- SÁDROVÉ PRUHY RŮZNÉ DÉLKY A ŠÍŘKY, DISTRIBUOVÁNY JAKO SVINUTÁ OBINADLA (V OBALECH NEPROPUSTNÝCH PRO VODU)
- NOSNÁ TKANINA (HYDROFILNÍ GÁZA, SYNTETICKÁ TKANINA) ZA HORKA IMPREGNOVÁNA TEKUTOU SÁDROVOU PASTOU (Z PRÁŠKOVÉ SÁDRY, VE VODĚ ROZPUSTNÉHO POJIVA A DALŠÍCH PŘÍRAD)
- PRÁŠKOVÁ SÁDRA: SÍRAN VÁPENATÝ (Z ROZEMLETÉHO SÁDROVCE)
- SÁDRA VODU PŘIJÍMÁ, UVOLŇUJE TEPLA A TUHNE
 - PROCES TUHNUTÍ ZAČÍNÁ PO PŘILOŽENÍ OBINADLA A JE UKONČEN, KDYŽ ZE SÁDROVÉHO OBVAZU NELZE (TLAKEM BŘÍŠKA PRSTU) VYTLAČIT ŽÁDNOU VODU
 - PO ZTUHNUTÍ OBVAZU ZAČÍNÁ PROCES VYSYCHÁNÍ (24-48 HODIN, DLE DRUHU OBINADLA)
 - AŽ PO ÚPLNÉM VYSCHNUTÍ ZÍSKÁVÁ SÁDROVÝ OBVAZ DEFINITIVNÍ PEVNOST

NÁSTROJE PRO PRÁCI SE SÁDROVÝMI OBVAZY

- VĚTŠINA NÁSTROJŮ JE URČENA PRO PRÁCI S HOTOVÝM TUHÝM OBVAZEM + K JEHO ODSTRANĚNÍ
 - NŮŽKY: POTŘEBNÉ K PŘÍPRAVĚ OBINADLA (PŘED SÁDROVÁNÍM)
 - NŮŽ NA SÁDRU: KE KOREKCI A MODELOVÁNÍ TUHNOUCÍHO OBVAZU
 - RUČNÍ / OSCILAČNÍ PILA: K PROŘEZÁNÍ SÁDRY
 - OZUBENÝ KOTOUČ PILY VIBRAČNÍM POHYBEM ROZRUŠUJE POUZE TUHÝ SÁDROVÝ MATERIÁL (PŘI POUŽITÍ PŘIMĚŘENÉHO TLAKU NEMŮŽE PORANIT KŮŽI A MĚKKÉ TKÁNĚ POD SÁDRU)
 - NŮŽKY NA SÁDRU S TUPOU OLIVKOU NA JEDNÉ Z BRANŽÍ (BRÁNÍ PORANĚNÍ KŮŽE PŘI ZASUNUTÍ POD SÁDRU): K ROZSTŘIŽENÍ TENČÍCH SÁDROVÝCH OBVAZŮ
 - STILLEHO KLEŠTĚ: KE ŠTÍPÁNÍ SÁDROVÝCH OBVAZŮ (MEZI BRANŽEMI DRTÍ A ROZRUŠUJE SÁDROVÝ OBVAZ)
 - WOLFOVY KLEŠTĚ: K ODLAMOVÁNÍ SÁDROVÉHO OBVAZU (TVAR „KACHNÍHO ZOBÁKU„)
 - ROZVÍRACÍ KLEŠTĚ TYP HENNING: K ROZEVŘENÍ ROZŘÍZNUTÉHO SÁDROVÉHO OBVAZU, BRANŽE SE ZASOUVAJÍ KOLMO DO ŠTĚRBINY (PROŘÍZNUTÉ V OBVAZU)

ZÁKLADNÍ PRAVIDLA PRÁCE SE SÁDROVÝM OBINADLEM

- SÁDROVÝ OBVAZ SE VE VĚTŠINĚ PŘÍPADŮ VYUŽÍVÁ K LÉČBĚ ZLOMENIN
- TECHNIKU A TAKTIKU PŘIKLÁDÁNÍ OBVAZU VŽDY KONTROLUJE LÉKAŘ
- ZÁKLADNÍ PRAVIDLA PŘI PŘIKLÁDÁNÍ OBVAZU:
 - U ZLOMENIN KONČETINOVÝCH KOSTÍ: ZNEHYBNĚNÍ DVOU SOUSEDNÍCH KLOUBŮ
 - OBVAZ MUSÍ UDRŽET NAPRAVENOU ZLOMENINU VE SPRÁVNÉM POSTAVENÍ A ZNEHYBNIT JÍ (DO ÚPLNÉHO ZHOJENÍ)
 - PŘI VYMODELOVÁNÍ OBVAZ RESPEKTUJE ANATOMICKÝ TVAR POSTIŽENÉ ČÁSTI TĚLA
 - KONČETINA ZAUJÍMÁ STŘEDNÍ POSTAVENÍ KLOUBŮ (POKUD NENÍ LÉČEBNÝ CÍL JINÝ) V POZICI, KDY JSOU SVALY NEJVÍCE UVOLNĚNÉ A NEDOCHÁZÍ K VZÁJEMNÉMU PŘETAHOVÁNÍ SVALOVÝCH SKUPIN OHÝBAČŮ (FLEXORŮ) A NATAHOVAČŮ (EXTENZORŮ)
 - KONSTRUKCE OBVAZU JE DOSTATEČNĚ PEVNÁ, PŘEVÁŽNĚ V MÍSTĚ NEJVĚTŠÍHO NAMÁHÁNÍ
 - NEZANEDBATELNÝ JE I CELKOVÝ ESTETICKÝ VZHLED OBVAZU

PODKLÁDÁNÍ SÁDROVÝCH OBVAZŮ

- SÁDROVÉ OBVAZY
 - **PODLOŽENÉ:** PODKLADOVÝ MATERIÁL (VÝSTELKOVÉ OBINADLO: OBVAZOVÁ VATA, POPŘ. JEJÍ MODERNÍ NÁHRAŽKY – ELASTICKÁ SYNTETICKÁ VATA) SE PŘIKLÁDÁ PŘÍMO NA KŮŽI, NEBO NA PUNČOŠKU (JEMNÉ HADICOVÉ OBINADLO)
 - PODLOŽENÝ SÁDROVÝ OBVAZ SE PŘIKLÁDÁ (OBDOBNĚ JAKO OBVAZ Z MULOVÉHO OBINADLA) S OTÁČKAMI KRUHOVÝMI, HOBLINOVÝMI, ČI OSMIČKOVÝMI
 - **NEPODLOŽENÉ**
 - VYUŽITÍ: PŘIKLÁDÁ SE POZDĚJI PO ÚRAZU (NAPŘ. VÝMĚNA SÁDROVÉHO KRYTU), V DOBĚ, KDY JIŽ USTOUPIL POÚRAZOVÝ OTOK (OBLAST RUKY A PŘEDLOKTÍ)
 - VÝHODA: ZAJIŠTĚNÍ VĚTŠÍ STABILITY FIXOVANÉ ČÁSTI TĚLA (MINIMALIZACE NEŽÁDOUCÍCH POSUNŮ A POHYBŮ)
 - ZCELA NEPODLOŽENÝ SÁDROVÝ OBVAZ SE NEUŽÍVÁ NIKDY (VŽDY ZÁKLADNÍ VRSTVA: ÚPLETOVÁ PODKLADOVÁ PUNČOŠKA, HYDROFILNÍ GÁZA, TENKÁ VRSTVA BUNIČITÉ VATY)
 - V PRVNÍ FÁZI: SÁDROVÁ DLAHA, PO OPADNUTÍ OTOKU: DLAHA DOPLNĚNÁ CIRKULÁRNÍM SÁDROVÝM OBINADLEM
- **PODKLÁDÁNÍ SÁDROVÝCH OBVAZŮ SE PROVÁDÍ:**
 - Z DŮVODU OCHRANY KŮŽE A PREVENCE VZNIKU OTLAKŮ
 - V LOKALIZACI, KDE SE SÁDRA PŘIKLÁDÁ NA KLOUBY A JINÉ VYSTUPUJÍCÍ ČÁSTI SKELETU (ULOŽENÉ TĚSNĚ POD KOŽNÍM KRYTEM)
 - SÁDRA SE PŘIKLÁDÁ NA KONČETINU KRÁTCE PO ÚRAZU (DŘÍVE, NEŽ VZNIKÁ OTOK)
 - SÁDRA SE PŘIKLÁDÁ PO OPERAČNÍM VÝKONU

PŘÍPRAVA A PŘILOŽENÍ SÁDROVÉHO OBVAZU

- SÁDROVÉ OBINADLO
 - PO VYJMUTÍ Z OBALU SE SVINUTÉ OBINADLO PONOŘÍ DO VODY
 - OPTIMÁLNÍ TEPLOTA VODY JE 20 °C
 - Z DOSTATEČNĚ NAMOČENÉHO OBINADLA PŘESTÁVAJÍ VYSTUPOVAT VZDUCHOVÉ BUBLINKY
 - DOBA NAMOČENÍ OBINADLA JE CO NEJKRATŠÍ (ABY SE SÁDRA NEVYMÝVALA) A S OBINADLEM VE VODĚ CO NEJMÉNĚ MANIPULUJEME
 - PO VYJMUTÍ Z VODY SE PŘEBYTEČNÁ VODA VYMAČKÁ (LEHKÝM TLAKEM V JEHO PODÉLNÉ OSE)
 - TAKTO JE PŘIPRAVENO OBINADLO K NATOČENÍ NA PORANĚNOU ČÁST TĚLA
 - PŘEDEM PŘILOŽÍME PODKLADOVÝ MATERIÁL (VATA S CIRKULÁRNÍMI OTÁČKY, KDY VŽDY PŘEKRYJE PŘEDCHOZÍ OTÁČKU O ½ ŠÍŘKY OBINADLA)
 - POSTUPNĚ SE ROZVINE OBINADLO NA POSTIŽENOU ČÁST TĚLA (V ROZSAHU ODPOVÍDAJÍCÍ PORANĚNÍ)
 - VOLNÉ ČÁSTI TĚLA CHRÁNÍME PŘED POŠKOZENÍM (NA ZAČÁTKU A NA KONCI SÁDRY SE PONECHÁ CCA 3 CM VOLNÍHO MĚKKÉHO PODLOŽENÍ, KTERÉ SE SPOLEČNĚ S PODKLADOVOU PUNČOŠKOU PŘETÁHNOUT PŘES VOLNÉ KONCE SÁDRY)

PŘÍPRAVA A PŘILOŽENÍ SÁDROVÉ DLAHY

- SÁDROVÁ DLAHA

- PŘIPRAVUJE SE Z ROZVINUTÉHO OBINADLA
- POSTUPNÝM SKLÁDÁNÍM NA SEBE SE PŘIPRAVÍ DLAHA (V POŽADOVANÉ DÉLCE, ŠÍŘCE A TLOUŠŤCE)
- OBVAZ SE PO NAMOČENÍ ASI O CCA 10 % ZKRÁTÍ (MYSLET NA TO, PŘI CHYSTÁNÍ SUCHÉ DLAHY)
- PŘIPRAVENÁ DLAHA SE UCHOPÍ ZA OBA KONCE A NAMOČÍ DO VODY (ANIŽ BY JI NAMÁČEJÍCÍ PUSTIL)
- PO VYJMUTÍ Z VODY SE DLAHA SHRNE OD OKRAJŮ KE STŘEDU A POLOŽÍ NA POTŘEBNÉ MÍSTO
- DOKUD JE OBVAZ MĚKKÝ, MODELUJEME JEJ (PRSTY, PLOCHOU DLANĚ) DO POŽADOVANÉ PODOBY
- PŘEBYTEČNÉ A PŘEČNÍVAJÍCÍ OKRAJE OBVAZU SE ODSTRANÍ (NŮŽKAMI, NOŽEM)
- PODKLADOVÝ MATERIÁL (PUNČOŠKA) SE OHRNE PŘES OKRAJ
- OKRAJ OBVAZU PŘED ZTUHNUTÍM ZAOBLÍME (PREVENCE PORANĚNÍ OKOLNÍ KŮŽE OSTROU HRANOU)
- PO ZTUHNUTÍ NASTUPUJE VYSYCHÁNÍ SÁDRY (24-48 HODIN)

ODSTRANĚNÍ SÁDROVÉHO OBVAZU

- K ROZŘÍZNUTÍ PODLOŽENÉHO SÁDROVÉHO OBVAZU SE VĚTŠINOU VYUŽÍVÁ OSCILAČNÍ PILA
- U NEPODLOŽENÝCH OBVAZŮ JE VÝHODNĚJŠÍ VYUŽÍT NŮŽKY NA SÁDRU, NEBO STILLEHO KLEŠTĚ NA SÁDRU
- PŘI ROZRUŠOVÁNÍ STRUKTUR SÁDRY SE VYHÝBÁME ČÁSTEM KOSTNÍHO SKELETU VYSTUPUJÍCÍ TĚSNĚ POD KŮŽI (PREVENCE POŠKOZENÍ)
- SÁDRU ROZŘÍZNEME / ROZSTŘIHNEME V PODÉLNÉ OSE KONČETINY (MŮŽE SE NA SÁDRU NAKRESLIT RYSKA, KTEROU POUVEDEME STŘIH / ŘEZ)
- PO ÚPLNÉM ROZŘÍZNUTÍ / ROZSTŘIŽENÍ SÁDRY UVOLNÍME HENNINGOVÝMI ROZVÍRACÍMI KLEŠTĚMI SÁDRU A SEJMEME JI
- PODKLADOVÝ MATERIÁL (ÚPLETOVÁ PUNČOŠKA, VATA, MULOVÉ OBINADLO ...) ROZSTŘIHNEME NŮŽKAMI

PŘIKLÁDÁNÍ SÁDROVÉHO OBVAZU NA MÍSTA S VNĚJŠÍM PORANĚNÍM

- POKUD JE POTŘEBA PŘILOŽIT SÁDROVÝ OBVAZ NA ČÁST TĚLA, KTERÁ MÁ SOUČASNĚ I JINÉ PORANĚNÍ NEŽ PORANĚNÍ SKELETU (EXKORIACE, OTLAK, ZÁNĚTLIVÉ LOŽISKA, RÁNY)
 - NUTNOST ZAJISTIT PRAVIDELNOU KONTROLU + PŘEVAZ RÁNY
- VYTVÁŘÍ SE V SÁDROVÉM OBVAZU OTVOR (OKÉNKO), PRO VOLNÝ PŘÍSTUP K PORANĚNÉ ČÁSTI
- PŘED PŘILOŽENÍM SÁDROVÉHO OBVAZU SE PORANĚNÁ ČÁST PŘEKRYJE STERILNÍM MULOVÝM KRYTÍM A NA KONČETINU SE PŘILOŽÍ SÁDROVÝ OBVAZ (V POTŘEBNÉM ROZSAHU)
- NEŽ SÁDROVÝ OBVAZ ZTUHNE VYTVOŘÍ SE NŮŽKAMI V OKOLÍ PORANĚNÉ OBLASTI OTVOR (OKÝNKO) V DOSTATEČNÉM ROZSAHU (ABY BYLA PORANĚNÁ ČÁST VOLNÁ A PŘÍSTUPNÁ)
- OTVOR (OKÝNKO) LZE VYTVOŘIT I PO ZTUHNUTÍ SÁDROVÉHO OBVAZU OSCILAČNÍ PILOU A NŮŽKAMI
- PORANĚNÁ ČÁST SE OŠETŘÍ DLE POTŘEBY (ANTISEPTICKOU MASTÍ A ROZTOKY, DRÉNY, MASTNÝM TYLEM) A PŘEKRYJE SE STERILNÍMI MULOVÝMI ČTVERCI
- FIXACE MULOVÉHO KRYTÍ NA PORANĚNÉ ČÁSTI TĚLA SE ZPEVNÍ MULOVÝM / ELASTICKÝM OBINADLEM

KOMPLIKACE SOUVISEJÍCÍ S PŘILOŽENÍM SÁDROVÉHO OBVAZU A POUČENÍ PACIENTA

- KOMPLIKACE V SOUVISLOSTI SE SÁDROVÝM OBVAZEM SE MŮŽE TÝKAT VLASTNÍHO OBVAZU / ČÁSTI TĚLA, KTERÁ OBVAZ KRYJE
- PORUŠENÍ PEVNOSTI SÁDROVÉHO OBVAZU
 - PŘÍČINA POŠKOZENÍ SÁDROVÉHO OBVAZU (ZLOMENÍ, PRASKNUTÍ, JINÉ POŠKOZENÍ) JE NEPŘIMĚŘENÉHO MECHANICKÉHO ZATÍŽENÍ V DOBĚ, KDY SÁDRA DOSTATEČNĚ NEZTUHLA (V PRVNÍCH 48 HODINÁCH)
 - MOŽNÉ PŘÍČINY POŠKOZENÍ: NEDOSTATEČNĚ SILNÁ VRSTVA SÁDROVÉHO OBVAZU (CHYBA SÁDRUJÍCÍ OSOBY), PACIENTOVO NERESPEKTOVÁNÍ DOPORUČENÍ (JAK SE K SÁDROVÉMU OBVAZU CHOvat)
- UVOLNĚNÍ OBVAZU
 - NEJČASTĚJI DOCHÁZÍ PO ÚSTUPU OTOKU PORANĚNÝCH TKÁNÍ (NÁSLEDNĚ SÁDROVÝ OBVAZ NEPLNÍ SVOJÍ FUNKCI PEVNĚ FIXOVANÉHO OBVAZU)
 - PORANĚNÁ ČÁST TĚLA NENÍ PEVNĚ FIXOVÁNA (RIZIKO POSUNU KOSTNÍCH ÚLOMKŮ)
 - POKUD DOJDE K UVOLNĚNÍ, JE POTŘEBA OBVAZ NAHRADIT NOVÝM (PO KONTROLNÍM RTG SNÍMKU)
 - UVOLNĚNÍ OBVAZU LZE (V NĚKTERÝCH PŘÍPADECH) PŘEDEJÍT TÍM, ŽE SE V PRVNÍ FÁZI ZLOMENINY FIXUJE SÁDROVOU DLAHOU A PO ÚSTUPU OTOKU (ZA 2-3 DNY) SE DLAHA DOPLNÍ CIRKULÁRNÍM SÁDROVÝM OBVAZEM

KOMPLIKACE SOUVISEJÍCÍ S PŘILOŽENÍM SÁDROVÉHO OBVAZU A POUČENÍ PACIENTA

- PORANĚNÍ KŮŽE A MĚKKÝCH PODKOŽNÍCH TKÁNÍ (+ VZNIK OTLAKŮ)
 - DOCHÁZÍ V MÍSTECH NEDOSTATEČNÉHO, ČI NEVHODNÉHO PODLOŽENÍ SÁDRY
 - PŘÍČINA: NESPRÁVNÉ VYMODELOVÁNÍ SÁDRY + PONECHÁNÍ OSTRÝCH HRAN (OKRAJ OBVAZU, ČI DLAHY), NEPŘIMĚŘENÝ TLAK PRSTŮ SÁDRUJÍCÍHO (NEZTUHLÁ SÁDRA MŮŽE VYTVOŘIT VYKLENUTÍ OBVAZU - TLAK NA KŮŽI A PODKOŽNÍ TKÁNĚ), CIZÍ TĚLESA POD SÁDROVÝM OBVAZEM (PŘI SÁDROVÁNÍ – HRUDKY SÁDROVÉ HMOTY, PACIENT: DRÁTY POUŽÍVANÉ KE ŠKRÁBÁNÍ, MINCE, DROBNÉ PŘEDMĚTY)
 - U MENŠÍCH PORANĚNÍ KŮŽE A PODKOŽNÍCH TKÁNÍ (ÚPRAVA SÁDROVÉHO OBVAZU – NEOBLENÍ OSTRÝCH HRAN, DOPLNĚNÍ PODLOŽENÍ U OKRAJE OBVAZU)
 - U ROZSÁHLEJŠÍCH PORANĚNÍ A CIZÍCH PŘEDMĚTECH POD SÁDROU JE NUTNÁ VÝMĚNA SÁDROVÉHO OBVAZU ZA NOVÝ

KOMPLIKACE SOUVISEJÍCÍ S PŘILOŽENÍM SÁDROVÉHO OBVAZU A POUČENÍ PACIENTA

- PORUCHY PROKRVENÍ KONČETINY
 - PŘÍLIŠ TĚSNÝ SÁDROVÝ OBVAZ + OTOK / HEMATOM = PORUCHA PROKRVENÍ KONČETINY
 - PŘÍČINY: ÚTLAK CÉVY KOSTNÍMI ÚLOMKY, NEROZPOZNÁNÍ PORANĚNÍ CÉV VZNIKLÉ S ÚRAZEM, KOMPARTMENT SYNDROM
- KOMPARTMENT SYNDROM
 - ÚTLAK CÉV ZAPŘÍČINĚNÝ ZVYŠUJÍCÍM SE TLAKEM OKOLNÍCH TKÁNÍ, KTERÉ JSOU UZAVŘENY V TUHÉM SÁDROVÉM OBVAZU
 - ÚTLAKEM JSOU NEJPRVE POSTIŽENY ŽÍLY (STLAČENY NARŮSTAJÍCÍM TLAKEM TKÁNÍ V JEJICH OKOLÍ)
 - TEPNY ODOLÁVAJÍ ROSTOUCÍMU TLAKU DELŠÍ DOBU (DÍKY PEVNOSTI A ELASTICITĚ CÉVNÍ STĚNY)
 - COŽ MŮŽE SITUACI ZHORŠIT (ZVĚTŠUJE SE OBJEM KRVE V KAPILÁRNÍM ŘEČIŠTI PŘI UZAVŘENÉM ŽILNÍM ODTOKU)
 - DOCHÁZÍ K NEDOKRVENÍ (ISCHEMII) A NÁSLEDNĚ K NEKRÓZE SVALOVÝCH TKÁNÍ
 - V POČÁTEČNÍ FÁZI ROZVOJE SYNDROMU MŮŽE BÝT PULZACE NA PERIFERII DOBŘE HMATNÁ!
 - KONTROLA KAPILÁRNÍHO NÁVRATU: PO STLAČENÍ NEHTOVÉHO LŮŽKA DOJDE ZA NORMÁLNÍCH PODMÍNEK K JEHO ZRŮŽOVĚNÍ DO DVOU SEKUND
 - PRODLOUŽENÍ DOBY JE ZNÁMKA PORUŠENÍ CÉVNÍHO ZÁSOBNÍ
 - PERIFERNÍ ČÁST KONČETINY MUSÍ BÝT VIDITELNÁ A DOSTUPNÁ (PRO VYŠETŘENÍ)
 - KLINICKÉ PROJEVY KOMPARTMENT SYNDROMU: ZTRÁTA ČITÍ / HYBNOSTI, OTOKEM A VÝRAZNOU TUPOU BOLESTÍ S POCITÝ NAPĚTÍ
- ZNÁMKY PORUCHY PROKRVENÍ (PRODLOUŽENÍ KAPILÁRNÍHO NÁVRATU, VYMIZENÍ PULZACE, BLEDOST, CYANÓZA) JSOU DŮVODEM K RYCHLÉMU UVOLNĚNÍ / SEJMUTÍ SÁDROVÉHO OBVAZU
 - EV. I K ANGIOGRAFICKÉ, ČI OPERAČNÍ REVIZI CÉVNÍHO SYSTÉMU

KOMPLIKACE SOUVISEJÍCÍ S PŘILOŽENÍM SÁDROVÉHO OBVAZU A POUČENÍ PACIENTA

- VOLKMANNOVA KONTRAKTURA (ISCHEMICKÁ SVALOVÁ KONTRAKTURA)
 - POZDĚ ROZPOZNANÝ KOMPARTMENT SYNDROM V OBLASTI PAŽE A PŘEDLOKTÍ
 - ÚTLAK PAŽNÍ TEPNY V LOKETNÍ JAMCE KOSTNÍMI ÚLOMKY, ČI TĚSNÝM OBVAZEM
 - V KOMBINACI S REFLEXNÍM SPAZMEM TEPEN VEDE KE KONTRAKTUŘE (STAŽENÍ) SVALŮ, PŘI NEROZPOZNÁNÍ POZDĚJI DOCHÁZÍ K ATROFII A FIBROTIZACI
 - NEJČASTĚJI U DĚTÍ (SUPRAKONDYLIČKÁ ZLOMENINA PAŽNÍ KOSTI, PŘÍLIŠ TĚSNÁ SÁDRA)
 - PŘEDLOKTÍ A RUKA JSOU DRŽENY VE SPECIFICKÉM POSTAVENÍ: PŘEDLOKTÍ JE ROTOVÁNO DOVNITŘ, ZÁPĚSTÍ A MEZIČLÁNKOVÉ KLOUBY PRSTŮ VE FLEXI A METAKARPOFALANGEÁLNÍ SKLOUBENÍ (MEZI ZÁPŘSTNÍMI KŮSTKAMI A PRVNÍMI ČLÁNKY PRSTŮ) JE NATAŽENO
 - PŘI PODEZŘENÍ NA ZMÍNĚNOU KONTRAKTURU JE NUTNÉ OKAMŽITĚ UVOLNIT (SEJMOUT) TĚSNÝ SÁDROVÝ OBVAZ (PŘI TLAKU ÚLOMKŮ PROVÉST JEJICH REPOZICI)
 - PREVENCE VZNIKU KONTRAKTURY: PRAVIDELNÁ A ČASNÁ KONTROLA PROKRVENÍ, HYBNOSTI A CITLIVOSTI PERIFERIE KONČETINY
- PORUCHY ČITÍ A HYBNOSTI KONČETINY
 - ÚTLAK NERVOU KOSTNÍMI ÚLOMKY, TLAKEM TĚSNÉHO OBVAZU POVRCHOVĚ, NEROZPOZNÁNÍ PORANĚNÍ NERVŮ A CÉV (OD POČÁTKU) V SOUVISLOSTI S ÚRAZEM
 - NEÚMĚRNÁ BOLEST, NEODPOVÍDAJÍCÍ CHARAKTERU A ROZSAHU ZRANĚNÍ (MŮŽE SOUVISET S ROZVÍJEJÍCÍM SE KOMPARTMENT SYNDROMEM)
 - VYMIZENÍ BOLESTI MŮŽE SOUVISET S POKROČILÝM, POZDNÍM STADIEM

POUČENÍ PACIENTA PO PŘILOŽENÍ SÁDROVÉHO OBVAZU

- PACIENTA MUSÍ BÝT EDUKOVÁN:
 - JAK SE K SÁDROVÉMU OBVAZU CHOvat
 - JAKÁ OMEZENÍ PRO NĚJ VYPLÝVAJÍ
 - O MOŽNÝCH KOMPLIKACÍCH (KDY JE POTŘEBA VYHLEDAT LÉKAŘE)
 - NARŮSTAJÍCÍ OTOK A BOLEST (NEZMÍRNÍ SE PO ZMĚNĚ POLOHY KONČETINY, ANALGETICÍCH, LEDOVÝCH OBKLADECH)
 - POCIT ÚTLAKU (TĚSNOSTI) KONČETINY SÁDROU
 - NECITLIVOST KONČETINY
 - BOLEST (PÁLIVÁ, BODAVÁ), ČI VÝRAZNÉ SVĚDĚNÍ
 - NARŮSTAJÍCÍ OTOK TKÁNÍ V OKOLÍ SÁDROVÉHO OBVAZU
 - NEMOŽNOST POHYBU PRSTŮ
 - PUCHÝŘE A OTLAKY V OKOLÍ SÁDRY
 - NEOBVYKLÝ ZÁPACH VYCHÁZEJÍCÍ ZPOD SÁDROVÉHO OBVAZU
 - ZVÝŠENÍ TĚLESNÉ TEPLoty
- POUČENÍ VĚTŠINOU BÝVÁ V PÍSEMNE PODOBĚ (SOUČÁST PACIENTOVY DOKUMENTACE)

OBECNÉ ZÁSADY PŘIKLÁDÁNÍ SÁDROVÉHO OBVAZU NA HORNÍ KONČETINU

- POSTAVENÍ KLOUBNÍCH SPOJENÍ HORNÍ KONČETINY
 - NENÍ-LI LÉČEBNÝM CÍLEM JINÉ POSTAVENÍ, MÁ BÝT KLOUBNÍ SPOJENÍ HORNÍ KONČETINY VE STŘEDNÍM POSTAVENÍ
 - POZICE, VE KTERÉ JSOU SVALY NEJVÍCE UVOLNĚNY (NEDOCHÁZÍ K VZÁJEMNÉMU PŘETAHOVÁNÍ SVALOVÝCH SKUPIN OHÝBAČŮ A NATAHOVAČŮ)
 - JEDNODUCHOU POMŮCKOU K ZACHOVÁNÍ STŘEDNÍHO POSTAVENÍ PRSTŮ A ZÁPĚSTÍ LZE VYUŽÍT SVINUTÉ OBINADLO (VKLÁDÁ SE DO DLANĚ), PŘEDLOKTÍ ZÁROVEŇ LEŽÍ NA PODLOŽCE

SÁDROVÉ OBVAZY - VYUŽITÍ

- HORNÍ KONČETINY:
 - SÁDROVÁ DLAHA: PRSTU, PŘEDLOKTÍ DORZÁLNÍ, VOLÁRNÍ, PAŽE A PŘEDLOKTÍ; SÁDROVÝ OBVAZ: PRSTŮ A RUKY, PALCE, PŘI ZLOMENINĚ BÁZE PRVNÍ ZÁPRASTNÍ KŮSTKY (BENNETOVA ZLOMENINA), PŘI ZLOMENINĚ ČLUNKOVÉ KOSTI, PŘI ZLOMENINĚ DISTÁLNÍHO KONCE VŘETENNÍ KOSTI (COLLESOVA ZLOMENINA, SMITHOVA ZLOMENINA); SÁDROVÝ CIRKULÁRNÍ OBVAZ PAŽE A PŘEDLOKTÍ; TĚŽKÝ VISÍCÍ SÁDROVÝ OBVAZ PAŽE (HANGING CAST); ABDUKČNÍ DLAHA PAŽE A ABDUKČNÍ OBVAZ PAŽE
- DOLNÍ KONČETINY:
 - SÁDROVÝ OBVAZ: NOHY, NOHY A BÉRCE (+ S PODPOROU PATELÁRNÍHO VAZU – SARMIENTO), TRUBKOVÝ NA BÉREC A STEHNO, S PODPATKEM K CHŮZI, KYČLE (KYČELNÍ SPIKA), ; SÁDROVÁ DLAHA: NOHY A BÉRCE (+ STEHNA); VYSOKÝ SÁDROVÝ OBVAZ: DOLNÍ KONČETINY, KYČLE JEDNOSTRANNÝ (VYSOKÁ SPIKA KYČLE); ZPEVNĚNÝ VYSOKÝ SÁDROVÝ OBVAZ KYČLE, OBOUSTRANNÝ ZPEVNĚNÝ VYSOKÝ SÁDROVÝ OBVAZ KYČLE, SÁDROVÝ OBVAZ KYČLE PŘI VROZENÉ LUXACI KYČELNÍHO KLOUBU
- TRUPU:
 - SÁDROVÝ KRČNÍ LÍMEC, MALÁ/ KOMPLETNÍ SÁDROVÁ MINERVA, SÁDROVÝ KORZET

PEVNÉ SYNTETICKÉ OBVAZY

- MODERNÍ ALTERNATIVA SÁDROVÉHO OBVAZU
- VE SROVNÁNÍ SE SÁDROU MAJÍ ŘADU VÝHODY, KTERÉ VEDOU KE KOMFORTU PACIENTA
 - NÍZKÁ CELKOVÁ HMOTNOST, ODOLNOST VŮČI VODĚ, PRODYŠNOST, VYSOKÁ MECHANICKÁ ODOLNOST, MOŽNOST POZDĚJŠÍCH ÚPRAV A MODELACÍ JIŽ PŘILOŽENÝCH OBVAZŮ, TRANSPARENTNOST PŘI RTG VYŠETŘENÍ
 - NEVÝHODA, KTERÁ BRÁNÍ ŠIROKÉMU VYUŽITÍ - CENA
- VYUŽITÍ: VE SPECIFICKÝCH INDIKACÍCH (DĚTSKÁ ORTOPEDIE A TRAUMATOLOGIE)
- PEVNÉ SYNTETICKÉ OBVAZY ROZDĚLUJEME NA: PRYSKYŘIČNÁ SYNTETICKÁ OBINADLA A TERMOPLASTICKÉ OBINADLO
 - LIŠÍ SE ZPŮSOBEM PŘÍPRAVY PŘED PŘILOŽENÍM, CHEMICKÝMI A FYZIKÁLNÍMI VLASTNOSTMI
 - PŘÍKLÁDÁNÍ A ROZSAH FIXACE JE STEJNÝ JAKO U SÁDROVÝCH OBVAZŮ

PEVNÉ SYNTETICKÉ OBVAZY

- PRYSKYŘIČNÁ SYNTETICKÁ OBINADLA
 - VYROBENA Z POLYURETANOVÝCH PRYSKYŘIC
 - ZÁKLAD OBVAZU: SYNTETICKÁ PŘÍZE NA BÁZI SKLENÝCH VLÁKEN, POVRCH POKRYT PRYSKYŘIČNOU VRSTVOU
 - JEDNOTLIVÉ DRUHY OBINADEL SE LIŠÍ (V ZÁVISLOSTI NA CHEMICKÉM SLOŽENÍ) VÝSLEDNOU TUHOSTÍ A PEVNOSTÍ OBVAZU
 - ŠKÁLA TUHOSTI OBVAZŮ SE POHYBUJE OD TVRDÝCH A NEOHEBNÝCH AŽ PO MĚKKÉ A MÍRNĚ OHEBNÉ (DLE POTŘEBY JDOU KOMBINOVAT RŮZNÉ VLASTNOSTI OBVAZŮ)
 - SAMOTUHNOCÍ PRYSKYŘIČNÁ SMĚS SE AKTIVUJE VODOU (DOCHÁZÍ K MŘÍŽKOVÉ POLYMERIZACI A TUHNUTÍ OBVAZU)
 - OBINADLO SE SNADNO PŘIZPŮSOBUJE TVARU TĚLA, JSOU LEHKÁ A DOBŘE TVAROVATELNÁ
 - PRYSKYŘICE SE LEPÍ NA KŮŽI, FIXOVANÁ ČÁST TĚLA SE PODKLÁDÁ (SILNOU SYNTETICKOU PODKLADOVOU PUNČOŠKOU), V MÍSTĚ RIZIKA VZNIKU OTLAKŮ A PORANĚNÍ KOŽNÍHO KRYTU OBVAZEM JE DOPLNĚNA ELASTICKOU PĚNOVOU NÁPLASTÍ (NAHRAZUJE KLASICKÝ PODKLADOVÝ MATERIÁL)
 - KLASICKÉ PODKLADOVÉ MATERIÁLY (VATA, MINERÁLNÍ VATA) SE NEVYUŽÍVAJÍ (DOŠLO BY KE ZTRÁTĚ VÝHOD OBVAZU, PRODYŠNOSTI A ODOLNOSTI PROTI VODĚ)
 - PRÁCE S OBVAZY POUZE V RUKAVICÍCH
 - ŠIROKÉ SPEKTRUM (RŮZNÉ DÉLKY A ŠÍŘKY), BALENY A DISTRIBUOVÁNY V OBALECH VYLUČUJÍCÍ ABSORPCI VODY

PEVNÉ SYNTETICKÉ OBVAZY

- PRYSKYŘIČNÁ SYNTETICKÁ OBINADLA

- TECHNIKA PRÁCE S PRYSKYŘIČNÝMI OBINADLY:

- NÁSTROJE POTŘEBNÉ K PRÁCI: NŮŽKY RŮZNÝCH VELIKOSTÍ OPATŘENÉ ZOUBKOVÁNÍM (STŘÍHÁNÍ SKELNÝCH VLÁKEN, K SEJMUTÍ OBVAZU), NŮŽ NA SÁDRU (ÚPRAVA OBVAZU V HŮŘE PŘÍSTUPNÝCH MÍSTECH)
 - PŘI PRÁCI S NEVYTVRZENÝM MATERIÁLEM (LEPKAVÁ PRYSKYŘICE ULPÍVÁ NA NÁSTROJÍCH I POVRCHU KŮŽE)
 - K JEJÍMU ODSTRANĚNÍ SE POUŽÍVÁ IZOPROPYLALKOHOL
 - OBINADLO SE NA ZNEHYBNĚNOU ČÁST TĚLA PŘIKLÁDÁ ZA POUŽITÍ SUCHÉ A MOKRÉ TECHNIKY
 - U OBOU TECHNIK ZÍSKÁVÁ OBVAZ DOSTATEČNOU TUHOST A PEVNOST (ZA 20-30 MINUT) PO NAVLHČENÍ
 - OPROTI SÁDROVÉMU OBVAZU NENÍ NUTNÉ PRYSKYŘIČNÉ OBVAZY DOLNÍCH KONČETIN DOPLŇOVAT PODPATKEM (OBVAZ JE DOSTATEČNĚ TUHÝ A PEVNÝ A LZE JEJ DOPLNIT VHODNOU OBUVÍ)

- SUCHÁ TECHNIKA

- SPOČÍVÁ V PŘILOŽENÍ OBINADLA NA FIXOVANOU ČÁST TĚLA BEZ PŘEDCHOZÍHO NAVLHČENÍ
 - PO VYJMUTÍ OBVAZOVÉHO MATERIÁLU Z OCHRANNÉHO OBALU SE PŘILOŽÍ NA KONČETINU / ČÁST TĚLA (CHRÁNĚNOU PUNČOŠKOU, ČI JINÝM PODKLADOVÝM MATERIÁLEM) A VYTVARUJE SE DO POŽADOVANÉHO TVARU (ZA SUCHA)
 - PŘI TVORBĚ CIRKULÁRNÍHO OBVAZU SE JEDNOTLIVÉ OTÁČKY PŘEKRÝVAJÍ O ½ ŠÍŘE OBINADLA
 - PŘEDPOKLÁDANÁ MÍSTA VĚTŠÍ ZÁTĚŽE SE VYZTUŽUJÍ LONGETAMI (ZE STEJNÉHO MATERIÁLU)
 - FINÁLNÍ TVAR PRYSKYŘIČNÉHO OBINADLA (DOMODELOVANÝ) SE NAVLHČÍ MULOVÝM OBINADLEM (VLHKÝ MUL V CELÉM ROZSAHU OBALÍME, PO DOBU 2 MINUT)
 - PO SEJMUTÍ MOKRÉHO MULU BY NEMĚL BÝT POVRCH OBVAZU LEPIVÝ (POKUD ANO, OPĚTOVNĚ SE OBALÍ MOKRÝM MULEM)
 - OBVAZY MALÉHO ROZSAHU (PRSTY RUKY), LZE FIXOVANOU ČÁST TĚLA S PŘILOŽENÝM OBVAZEM ZCELA PONOŘIT POD HLADINU VODY
 - VÝHODA SUCHÉ TECHNIKY: DOSTATEK ČASU K PŘÍPRAVĚ, PŘILOŽENÍ A MODELACI OBVAZU

- MOKRÁ TECHNIKA

- NÁROČNĚJŠÍ NA ZRUČNOST A ZKUŠENOST PŘIKLÁDAJÍCÍHO LÉKAŘE (NEJLÉPE POKUD MÁ JIŽ S TOUTO TECHNIKOU PRAXI)
 - VYUŽITÍ: TAM, KDE NENÍ NUTNÉ OBVAZ SLOŽITĚ UPRAVOVAT A MODELOVAT
 - PŘI TĚTO TECHNICE SE OBINADLO PONOŘÍ DO VODY A NÁSLEDNĚ IHNEDE PŘIKLÁDÁ NA FIXOVANOU ČÁST TĚLA
 - NEVÝHODA: KRÁTKÁ DOBA (ŘÁDOVĚ V MINUTÁCH), KDY LZE OBVAZ UPRAVOVAT A MODELOVAT
 - ÚPRAVA OBVAZU PO JEHO ZTUHNUTÍ MŮŽE VÉST K TOMU, ŽE SE JEDNOTLIVÉ VRSTVY DOSTATEČNĚ NESLEPÍ (ZNEHODNOCENÍ OBVAZU)

PEVNÉ SYNTETICKÉ OBVAZY

- PRYSKYŘIČNÁ SYNTETICKÁ OBINADLA
 - SNÍMATELNÉ FIXACE Z PRYSKYŘIČNÝCH SYNTETICKÝCH OBINADEL
 - V URČITÝCH PŘÍPADECH JE NUTNÉ K ZNEHYBNĚNÍ VYUŽÍT PEVNÝ OBVAZ, KTERÝ LZE NA URČITOU DOBU SUNDAT (VÝHODA A ÚČEL OBVAZU ZE SYNTETICKÝCH PRYSKYŘIC)
 - DOBRÁ ZNEHYBŇUJÍCÍ FUNKCE, MANIPULACE S NIMI (OPROTI SÁDŘE) JE SNADNÁ A PODLE POTŘEBY (REHABILITACE, PŘEVAZ RÁNY, HYGIENA ...) LZE SUNDAT A OPĚTOVNĚ NASADIT
 - SNÍMATELNÝ OBVAZ SE VYTVÁŘÍ STEJNÝM ZPŮSOBEM JAKO OBVAZ NESNÍMATELNÝ
 - PO DOSTATEČNÉM ZTUHNUTÍ SE OBVAZ ROZSTŘIHNE NŮŽKAMI
 - PŘESTOŽE JSOU PRYSKYŘIČNÉ OBVAZY PEVNÉ, JE MOŽNÉ JE DO URČITÉ MÍRY OHÝBAT (LZE DOCÍLIT VHODNOU KOMBINACÍ TUHÝCH A MĚKKÝCH PRYSKYŘIČNÝCH OBINADEL), SNÍMAT LZE I CIRKULÁRNÍ FIXACE
 - PEVNOST SNÍMATELNÉHO OBVAZU JE ZAJIŠTĚNA (PŘES ROZSTŘIŽENOU ČÁST) NALEPENÍM SUCHÉHO ZIPU, PÁSKY S DRUKY, ČI PŘEZKAMI

PEVNÉ SYNTETICKÉ OBVAZY

- PRYSKYŘIČNÁ SYNTETICKÁ OBINADLA
 - KOMPLIKACE PŘI POUŽITÍ PRYSKYŘIČNÝCH SYNTETICKÝCH OBINADEL
 - V ZÁSADĚ SE NELÍŠÍ OD KOMPLIKACÍ U SÁDROVÝCH OBVAZŮ, ČI JINÝCH PEVNÝCH OBVAZOVÝCH MATERIÁLŮ
 - SPECIFICKÁ RIZIKA:
 - ZNEČIŠTĚNÍ NÁSTROJŮ, POVRCHU TĚLA A ODĚVŮ PRYSKYŘICÍ
 - RIZIKO UKLOUZNUTÍ PŘI CHŮZI U OBVAZŮ DOLNÍCH KONČETIN (NEVYUŽITÍ PODPATKU)
 - MECHANICKÉ SELHÁNÍ (PRASKNUTÍ OBVAZU)
 - RIZIKO POŠKOZENÍ KOŽNÍHO KRYTU TVRDOU PRYSKYŘICÍ (U NEPODLOŽENÝCH OBVAZŮ)
 - ZAŠKRCENÍ KONČETINY OBINADLEM (RIGIDNÍM)
 - POUŽITÍ PRYSKYŘIČNÉHO SYNTETICKÉHO OBVAZU
 - POUŽITÍ (INDIKACE), ROZSAH OBVAZU, POSTAVENÍ KLOUBNÍCH SPOJENÍ, DOBA ZNEHYBNĚNÍ A RIZIKA, VÝSKYT A TYPY KOMPLIKACÍ SE SHODUJÍ S POUŽITÍM SÁDROVÝCH OBVAZŮ (VE STEJNÝCH ANATOMICKÝCH LOKALIZACÍCH)
 - ČASTĚJŠÍ POUŽITÍ (OPROTI SÁDŘE): K TVORBĚ SNÍMATELNÝCH DLAH A OBVAZŮ
 - SPECIFICKÉ VYUŽITÍ: GEJŠINA BOTIČKA (FIXACE U ZLOMENIN SKELETU NOHY A PO OPERACÍCH PRO VBOČENÝ PALEC A Kladívkové PRSTY)

PEVNÉ SYNTETICKÉ OBVAZY

- TERMOPLASTICKÁ OBINADLA

- ZÁKLADNÍ SLOŽKA: SYNTETICKÝ MATERIÁL (TERMOPLAST), KTERÝ JE PO ZAHŘÁTÍ PLASTICKÝ A LEHCE TVAROVATELNÝ (OPAKOVANĚ PO ZAHŘÁTÍ A OCHLAZENÍ)
- JSOU VYSOKOMOLEKULÁRNÍ POLYMERY NA BÁZI POLYETYLENU, POLYESTERU, ČI NYLONU (PODOBA SVINUTÉ TEXTILIE / SÍTKY)
- PO PŘILOŽENÍ NA ZPEVNĚNOU ČÁST TĚLA ZŮSTÁVAJÍ PROPUSTNÉ PRO VZDUCH A VODNÍ PÁRY, JSOU VELMI LEHKÉ
- VYUŽITÍ: STEJNÉ INDIKACE, JAKO SÁDROVÉ OBVAZY
- NEVÝHODA: RELATIVNĚ VYSOKÁ CENA (BRÁNÍ ŠIRŠÍMU UPLATNĚNÍ)
- TECHNIKA PRÁCE S TERMOPLASTICKÝM OBINADLEM:
 - POŽADOVANÝ TVAR VYTVOŘÍME POMOCÍ NŮŽEK
 - NA ZPEVNĚNOU ČÁST TĚLA SE PŘIKLÁDÁ BEZ PODLOŽENÍ
 - AKTIVACE OBINADLA PROBÍHÁ PO PONOŘENÍ DO VODNÍ LÁZNĚ (MINIMÁLNÍ TEPLOTA 70 °C)
 - PO VYJMUTÍ Z VODY LZE TVAROVAT A FORMOVAT OBINADLO CCA 5 MINUT
 - ABY NEDOŠLO K POPÁLENÍ KŮŽE, PŘIKLÁDÁME OBVAZ PO ČÁSTEČNÉM VYCHLADNUTÍ (DOBA, KDY OBVAZUJÍCÍ MŮŽE UDRŽET V RUCE BEZ POCITU PÁLENÍ)
 - CCA PO 5 MINUTÁCH OD PŘILOŽENÍ OBINADLO ZTUHNE A VYTVOŘÍ PEVNÝ PODPŮRNÝ OBVAZ (PO 15 MINUTÁCH, LZE ZATĚŽOVAT)
 - PLNÁ ZÁTĚŽ JE MOŽNÁ 30 MINUT PO PŘILOŽENÍ
 - ÚPRAVA A DOTVAROVÁNÍ OBVAZU, LZE UPRAVIT ROZEHŘÁTÍM VYSOUŠEČEM VLASŮ (ČÍMŽ OPĚT ZMĚKNE)
- OBVAZ LZE SNADNO ODSTRANIT PO ROZSTŘIHNUTÍ NŮŽKAMI

NÁPLAŠŤOVÉ OBVAZY A FIXACE

- NÁPLAŠŤOVÉ OBVAZY
 - SKLÁDAJÍ SE Z PRUHŮ NOSNÉ TKANINY, JEJÍŽ JEDNA STRANA JE POKRYTA LEPIVOU HMOTOU
 - ZÁKLADEM PRO VÝROBU NOSNÝCH TKANIN: POLYESTEROVÉ NETKANÉ TEXTILIE, POLYURETAN, VISKÓZOVÉ TKANINY, ČI KAUČUK
 - LEPIVÝ FILM JE SLOŽEN S POLYAKRYLÁTŮ, PRYSKYŘIČNÝCH LÁTEK, ČI SYNTETICKÉHO KAUČUKU
 - LEPIVÁ ČÁST NESMÍ DRÁŽDIT POKOŽKU A VE STYKU S KOŽNÍM KRYTEM MĚNIT SVÉ VLASTNOSTI
 - VYRÁBĚNY V ŠIROKÉ ŠKÁLE VELIKOSTÍ, PRUŽNÉ/NEPRUŽNÉ, PROPUSTNÉ/POLOPROPUSTNÉ/NEPROPUSTNÉ PRO VODU A BIOLOGICKÉ TEKUTINY, VZDUCH A VODNÍ PÁRY
 - VYUŽITÍ: K FIXACI MATERIÁLŮ KRYJÍCÍCH RÁNY (MULOVÉ ČTVERCE, ČI JINÉ OBVAZOVÉ MATERIÁLY) K POVRCHU TĚLA
- POLŠTÁŘKOVÉ NÁPLASTI
 - KOMBINACE NÁPLAŠŤOVÉHO OBVAZU A ABSORPČNÍHO KRYCÍHO MATERIÁLU (POLŠTÁŘKU)
 - POLŠTÁŘKY JSOU VYRÁBĚNY Z BAVLNĚNÉ PŘÍZE, NEBO VISKÓZY
 - VYUŽITÍ: STERILNÍ KRYTÍ ŠIROKÉHO SPEKTRA RAN, UPLATNĚNÍ V PRVNÍ POMOCI, V AMBULANTNÍ A POOPERAČNÍ PÉČI O RÁNY
 - JEDNODUCHÁ A RYCHLÁ PRÁCE S NIMI, VYRÁBĚNY V ŠIROKÉM SPEKTU VELIKOSTÍ A BAREV (TĚLOVÉ ODSŤINY, BAREVNÉ OBRÁZKOVÉ MOTIVY - DĚTI)

NÁPLAŠŤOVÉ OBVAZY A FIXACE

- SAMOLEPÍCÍ TRANSPARENTNÍ FÓLIE
 - TENKÉ A PRŮHLEDNÉ Z POLYURETANOVÉ HMOTY, LEPIVÁ SLOŽKA: POLYMEROVÉ AKRYLÁTOVÉ LEPIDLO BEZ DALŠÍCH PŘÍRAD
 - NEPROPUSTNÉ PRO VODU, MIKROORGANISMY A JINÉ KONTAMINUJÍCÍ LÁTKY, PROPOUŠTĚJÍ VODNÍ PÁRY A ATMOSFÉRICKÝ KYSLÍK
 - OBLAST RÁNY PŘEKRYTOU FÓLIÍ A JEJÍ OKOLÍ LZE SPRCHOVAT, ČI OMÝVAT
 - SNADNÁ KONTROLA RÁNY (DÍKY PRŮHLEDNOSTI), VELKÁ ELASTICITA (PŘIZPŮSOBENÍ TVARŮM TĚLA)
 - VYUŽITÍ: STERILNÍ KRYTÍ RAN (CHIRURGICKÝCH, V EPITELIZAČNÍ FÁZI HOJENÍ), K FIXACI (KRYCÍHO MATERIÁLU - RÁNY, KATETRŮ A KANYL)
 - NESMÍ SE POUŽÍVAT NA RÁNY, KTERÉ JEVÍ ZNÁMKY INFEKCE
- NÁPLAŠŤOVÉ STEHY
 - ÚČINNÉ A ESTETICKÉ HOJENÍ (VÝBORNÁ PŘILNAVOST A VYSOKÁ PEVNOST)
 - VYRÁBĚJÍ SE Z POLYURETANU (MŮŽE BÝT ZPEVNĚN NETKANOU TEXTILÍÍ), LEPIVÁ SLOŽKA: POLYAKRYLÁTOVÉ LEPIDLO
 - VYUŽITÍ: ALTERNATIVA CHIRURGICKÝCH STEHŮ (TZV. MAŠLIČKY): ŘEZNÉ RÁNY (ROVNÉ OKRAJE), KOSMETICKY EXPONOVANÉ OBLASTI OBLIČEJE, K UZÁVĚRU RAN U DĚTÍ

NÁPLAŠŤOVÉ OBVAZY A FIXACE

- NÁPLAŠŤOVÉ ZPEVNŮJÍCÍ FIXACE – TAPING
 - Z ANGLICKÉHO: TAPE = PÁSKA, TAPING = OVINUTÍ, ZPEVNĚNÍ PÁSKOU
 - METODA, PŘI KTERÉ SE POMOCÍ NÁPLAŠŤOVÝCH PRUHŮ (PÁSEK) ZAJIŠŤUJE STABILITA KLOUBNÍCH SPOJENÍ
 - CÍL: PREVENCE POŠKOZENÍ KLOUBNÍCH SPOJENÍ, MINIMALIZACE BOLESTÍ A OTOKŮ JIŽ PORANĚNÝCH KLOUBŮ BĚHEM POHYBOVÉ AKTIVITY, ZPEVNĚNÍ KLOUBŮ (TAPINGEM) PŘEDCHÁZÍ VZNIKU MIKROTRAUMAT PŘI ZVÝŠENÉ ZÁTĚŽI
 - K NÁPLAŠŤOVÉ ZPEVNŮJÍCÍ FIXACI SE VYUŽÍVÁ SPECIÁLNÍ ELASTICKÉ A NEELASTICKÉ NÁPLAŠŤOVÉ PRUHY
 - METODA JE DO URČITÉ MÍRY PŘECHODEM MEZI ELASTICKOU OBVAZOVOU BANDÁŽÍ A PEVNOU SÁDROVOU FIXACÍ
 - POUŽITÍ UMOŽŇUJE (NA ROZDÍL OD ALTERNATIVNÍCH ORTÉZ) POUŽITÍ SPORTOVNÍ OBUVI
 - TAPING SE PŘEDEVŠÍM VYUŽÍVÁ V OBLASTECH SPORTOVNÍ MEDICÍNY (STATICKÁ A DYNAMICKÁ ZÁTĚŽ KLOUBŮ JE VYSOKÁ)
 - INDIKACE TAPINGU:
 - PREVENTIVNÍ: ZABRÁNIT PORANĚNÍ KLOUBNÍHO SPOJENÍ PŘI SPORTOVNÍM / NAMÁHAVÉM VÝKONU
 - LÉČEBNÝ: ZPEVNĚNÍ / ZNEHYBNĚNÍ PORANĚNÉHO KLOUBU A OKOLNÍCH MĚKKÝCH TKÁNÍ, URYCHLUJE PROCES HOJENÍ / DOČASNÁ PODPORA HOJÍCÍHO SE PORANĚNÍ
 - REHABILITAČNÍ: URYCHLENÍ REHABILITAČNÍ FÁZE A UMOŽNĚNÍ URČITÉHO ROZSAHU POHYBU PORANĚNÉHO KLOUBU A S TÍM SOUVISEJÍCÍ OMEZENÍ ÚBYTKU SVALOVÉ HMOTY

NÁPLAŠŤOVÉ FIXACE - VYUŽITÍ

- TAPING MEZIČLÁNKOVÝCH KLOUBŮ PRSTŮ RUKY
- TAPING PALCE RUKY
- TAPING ZÁPĚSTÍ
- TAPING LOKTE PŘI LATERÁLNÍ EPIKONDYLITIDĚ (TENISOVÝ LOKET)
- TAPING RAMENA I. A II.
- TAPING PALCE NOHY
- TAPING VBOČENÉHO PALCE (HALLUX VALGUS)
- TAPING KOTNÍKU
- TAPING ACHILLOVY ŠLACHY
- TAPING KOLENNÍHO KLOUBU
- TAPING BEDERNÍ PÁTEŘE
- TAPING HRUDNÍ PÁTEŘE

Jiří Páral

Malý atlas obvazových technik

POUŽITÁ LITERATURA

